VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 39 — XLV vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Lauantaina, maalisk. 25 p. — Saturday, March 25, 1961

USA helistelee asemahtiaan

Yhdysvaltain laivastoa matkalla Indokiinaan

Hong Kong. — Yhdysvaltain lentokoneiden emälaiva Midway ja kaksi hävittäjälaivaa lähti Hong Kongin satamasta torstaina saatuaan määräyksensä muutamia tunteja aikaisemmin. Pikaisesti järjestetty lähtö on herättänyt useissa piireissä arvailuja, että Yhdysvaltain aikomusena on kuljettaa laivastoyksikköjä Laosin läheisyyteen siinä mielessä, että niillä voitaisiin edistää länsimaiden asiaa.

Yhdysvaltain presidentti Kennedyn ilmoitetaan jättäneen eilen Neuvostoliitolle nootin, jossa vaaditaan Neuvostoliittoa pidättäytymään Laosin länsimielisen hallituksen avustamisesta tarpeilla ja uhattiin, että muussa tapauksessa voisi alkaa aseellinen yhteenotto.

Länsimieliset SEATO-maat myös kokoontuvat ensi maanantaina Bangkokissa käsittelemään Laosin tilannetta, saatiin täällä tietää eilen.

Vahvistamattomissa tiedoissa kerrotaan edelleen, että Yhdysvaltain seitsemännen laivaston yksikköjä on myös matkalla kohti Indokiinan rannikkoa.

Lentokoneiden emälaiva Midway saapui tänne keskiviikkona, jolloin tarkoituksena ilmoitettiin olleen se, että se viipyy täällä määräämättömän ajan. Muutamia tunteja myöhemmin annettiin Midwayn komentajalle määräys lähteä matkalle kohti Indokiinaa ja Laosia.

Japanissa kutsuttiin äkkiarvaamatta 2,000 Yhdysvaltain merijalkaväen sotilasta elokuvan valmistamisesta taisteluvalmeuteen Okinawalle.

Yhdysvaltalaiset sotalaivat lähtivät matkalle Thaimaan syytettyä, että 14 pataljoonaa Pohjois-Vietnamin asejoukkoja oli hyökännyt Laosin alueelle.

Eräs yhdysvaltalainen puhemies ilmoitti, että Yhdysvallat lähettää 15 helikopteria auttamaan Laosin länsimielisen hallituksen joukkoja, jotka ovat joutuneet kiusalliseen asemaan.

Thaimaan puolustusministeri Thanom Kittikachorn kertoi sanomalehtimiehille, että Pohjois-Vietnamin ja Laosin Pathet Lao-joukot olivat hyökänneet länsimielisiä joukkoja vastaan kahdella rintamalla ja että nämä joukot olivat silloin 15 mailin päässä Laosin pääkaupungista, Vientianesta.

New York Herald Tribune-lehti sanoi eilen, että viranomaisten taholta ei ole kielletty sitä mahdollisuutta jotta yhdysvaltalaisia asejoukkoja voitaisiin käyttää viimeisenä keinona Laosin asioihin sekaantuessa.

Britannian ulkoministeriöstä Lontoosta saadussa tiedossa sanotaan, että Britannia on kehoittanut Neuvostoliittoa järjestämään mahdollisimman pikaisesti tulitauon lopettamiseen Laosissa.

Eräs ulkoministeriön puhemies sanoi, että Britannian suurlähettiläs sir Frank Robertsin Neuvostoliiton ulkoministeriölle jättämässä nootissa ehdotetaan jotta Neuvostoliiton ja Britannian olisi esitettävä vetoomus Genevessä v. 1954 pidetyn Indo-Kiinan konferenssin puheenjohtajien ominaisuudessa.

Jos voitaisiin järjestää tulitukset lopettaminen, sanoi puhemies, kolmen vallan valvontakomissio — Canada, Intia ja Puola — voitaisiin aktivisoida uudelleen päättämään jos mainittua vuonna solmittua välirauhaa on rikottu.

TYÖMINISTERILLÄ ON KOVANLAINEN KIIRE

Puhuu illallistilaisuuksissa, mutta ei ehdi työttömien kokoukseen; työttömyys tullut joillekin pysyväksi kiroukseksi

Toronto. — Liittohallituksen työministeri Hon. Michael Starr on sanonut eräälle oshawalaiselle ammattiyhdistysjohtajalle, että hän käyttää aikansa työmahdollisuuksien kehittämiseen, mutta samalla hän kieltäytyi kuitenkin tulemasta työttömien työläisten kokoukseen.

"Minun mielestä sitä ongelmaa, johon me kummatkin olemme kiintyneet, ei voida edistää sellaisissa kokouksissa", kirjoitti työministeri Starr autotyöläisten union GMn osaston presidentti Malcolm Smithille.

Smith arvosteli työministeriä aikaisemmin siitä, ettei mr. Starr vastannut hänelle mitään kuukausi sitten, jolloin häntä pyydettiin työttömien kokoukseen. Nyt mr. Smith arvosteli työministeriä siitä, että hän kieltäytyy keskustelemasta oman vaalialueensa työttömien kanssa.

"Minusta tuntuu että joka kerta kun avaan sanomalehden, työministeri puhuu illallistilaisuuksissa maan äärestä toiseen", sanoi Smith. "Oshawan työttömät ovat henkilöitä, joiden edessä on pulmakysymyksiä."

Työministeri Starr puhuu Oshawan kauppakamarin nuorisojaoston illallistilaisuudessa lauantaina.

IKUINEN TYÖTTÖMYYS JOIDENKIN OSANA

Ottawa. — Työttömyystilanne kehittää Canadassa "todellisia proletaareja" alhaisine elintasoineen ja ilman mitään turvaa tai toivoa siitä, että voisivat koskaan parantaa tulevienkaan sukupolvien asemaa.

Tällaisen kuvan esitti senaatin miesvoimakomitealle torstaina Laval-yliopiston komitea mikä on tutkinut sosiaalisia ongelmia.

Sosiologit Marc-Adelard Tremblay ja Gerald Fortin sanoivat senaatin miesvoimakomitean istunnossa, että heidän tutkimuksensa 1,460 ranskalais-canadalaisesta perheestä Quebecissa osoittaa, jotta työttömyys ei johdu yksilön käriirin onnettomuudesta, vaan "se on enemmän tai vähemmän pysyvä ilmiö vissien yksilöjen keskuudessa".

"Työttömyysongelma ei iske ketä tahansa työläistä vaan mieluimmin kin vissinlaisia työläisiä. Ammattitaidottomat perheitten päät ovat kaikkein vaarallisemmassa asemassa. Heidän olosuhteensa aiheuttavat paheellisen noidan ympyrän koko perheelle. Kun he eivät voi olla jatkuvasti työssä, he eivät voi säästää; he joutuvat velkaantumaan. He ottavat lapsensa pois koulusta ja panevat heidät työhön saadakseen lisätuloja perheelleen ennen kuin lapset oppivat itselleen ammatin. Nämä lapset voivat taas joutua helpommin työttömiksi siksi kun heillä ei ole riittävää koulu- ja ammattiopetusta."

Näiden sosialogien mielestä olisi hallituksen kiinnitettävä enemmän huomiota sosiaalisiin seikkoihin tämän paheellisen ympyrän rikkomiseksi.

Lasten "soppakeittiö" eli "leipälinja" on avattu erään torontolaisen hyväntekeväisyysjärjestön toimesta. The Scott Missionissa varataan aterioita suurimmassa hädässä oleville työttömien perheiden lapsille. Tällainen hyväntekeväisyys on kuitenkin suuripiirteisen merkityksetöntä, jotakin laajempaa ja tehokkaampaa tarvittaisiin — tarvittaisiin työtä ja kunnollinen työttömyysvakuutus kaikille työttömille niin pitkäksi ajaksi kuin työttömyyttä kestää.

Konni Zilliacus erotettu Labour-puolueesta

Lontoo. — Labor-puolueen vasemmistosiipeen kuuluva parlamentin jäsen Konni Zilliacus erotettiin keskiviikkona puolueesta siksi kun hän on kirjoittanut kommunistisiin aikakauslehtiin.

Samaan aikaan Labor-puolueen oikeistoon kuuluva parlamentin jäsen Alan G. Brown erosi puolueesta osoittaakseen vihamielisyyttään sen takia koska puolueen vasemmisto vaatii Britannian täydellistä aseistariisuntaa.

Zilliacus ja Brown tulevat tästä lähtien istumaan parlamentissa itsenäisinä jäseninä. Viime viikolla erotettiin Labor-puolueesta Hugh Gaitskellin vaatimuksesta viisi vasemmistolaista parlamentin jäsentä.

Portugali protestoi Angola-kysymyksen esilleottamista

United Nations. — Portugalin edustajisto käveli ulos Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksesta torstaina protestoiden ehdotettua keskustelua tilanteesta Portugalin siirtomaassa, Angolassa.

Portugalin päävaltuutettu Vasco Veira Garin väitti yleiskokouksessa, että viimeaikoina Angolassa tapahtuneet levottomuudet ovat vain maan sisäinen asia ja että YKlla ei ole mitään laillista oikeutta sekaantua asiaan.

Hän sanoi hänen edustajistonsa protestoivansa mitä vakavammin ehdotettua YKssa käytävää keskustelua vastaan ja että "Me lähdemme kokouksesta viipymättä."

Yleiskokous kuitenkin ylenkatsoi Portugalin protestin ja äänesti 79 äänellä kahta vastaan kysymyksen asettamiseksi työjärjestykseensä. Kahdeksan maata pidättäytyi äänestämästä. Espanja ja Etelä-Afrikka äänestivät vastaan. Canada ja Yhdysvallat olivat niiden maiden joukossa, jotka kannattivat kysymyksen esille ottamista.

10-vuotias poika kuoli kidnappaajan uhrina

Belleville. — Tätä pientä yhdyskuntaa järkyttäneen kidnappauksen 10 vuoden ikäinen uhri Tommy McNevin kuoli kylmyyteen kaulassa pieneen puuhun kytkettynä, päätti kuolemansyyntutkija tri J. Russell Scott täällä torstaina tutkittuaan ruumista sairaalassa.

Poika hävisi maanantaina ja hänen ruumiinsa löydettiin täältä kahdeksan mailin päässä sijaitsevasta nevasta. Lämpötila laski 25 asteeseen (6 astetta alle jäätymispisteen) maanantai-iltana ja 20 asteeseen tiistaina.

Pojan ruumiissa oli merkkejä siitä että hän oli yrittänyt vapauttaa itseään, mutta oli lopulta menehtynyt.

Pojan kidnappaaja vaati isältä, meijerin omistaja Donald McNeviniltä $25,000 lunnaita, mutta ei kuitenkaan saapunut perimään niitä.

Samanaikaisesti pojan ruumiin löytämisen kanssa saatiin tietää, että hänen partiopoikajoukkueensa johtaja 41 vuoden ikäinen Warren Williamson oli tehnyt itsemurhan ampumalla itsensä haulikolla.

Kuolemansyyntutkija totesi, että poika oli köytetty kaulasta neljännestuuman paksuisella köydellä puuhun ja että hänet oli lyöty päähän jollain esineellä, mahdollisesti pojan omalla jääkiekkomailalla.

On mahdollista, että poika oli mennyt tainnoksiin, mutta vironnut siitä myöhemmin ja yrittänyt kuitenkin siinä onnistumatta vapautua köydestä.

Kruununsyyttäjä John Pringle on määrännyt toimitettavaksi virallinen kuolemansyyntutkimus, jossa samassa yhteydessä voidaan valaista Williamsonin kuolemantapausta. Williamson on ainoa henkilö jonka tiedetään nähneen pojan viimeksi.

Tähänastiset tutkimukset osoittavat, että asiaan ei liity kukaan muu henkilö.

Canadan intiaanit rotusyrjinnän kohteena

Senaatin ja alahuoneen komitealle todettu, että intiaanit kokevat vaikeuksia huoneita ja lääkärinhoitoa hankkiessaan

Ottawa. — Canadan sosiaalihuoltoneuvoston huoltotyönjohtaja Phyllis Burns syytti täällä parlamentin alahuoneen ja senaatin yhteisessä intiaaniasioiden komiteassa, että Canadan intiaanit joutuvat usein rotusyrjinnän kohteeksi etsiessään asuntoja ja että intiaaneille varattu lääkintäpalvelu on riittämätön. Hän sanoi, että rotusyrjintää on havaittavissa useimmissa yhdyskunnissa, joihin on siirtynyt intiaaneja reservaatioilta.

Native Brotherhood of British Columbian (intiaanien järjestön) presidentti Guy R. Williams ja järjestön lainlaadintakomitean puheenjohtaja past. Peter R. Kelly myös arvostelivat niin reservaatioilla kuin niiden ulkopuolellakin asuville intiaaneille varattua lääkintäpalvelua.

Jotkut valkoihoiset lääkärit ilmeisestikin ovat sitä mieltä, että kaikki Canadan intiaanien sairaudet voidaan hävittää aspiriineilla, sanoi mr. Williams.

Miss Burns sanoi, että miltei jokaisessa tapauksessa, sosiaalihuoltotoimistot jotka käsittelevät intiaanien asioita, kertovat vaikeuksista sopivien asuntojen löytämisessä niille intiaaneille, jotka ovat siirtyneet reservaatioilta lähellä oleviin yhdyskuntiin etsimään töitä. Useat valkoihoiset katsovat, että nämä intiaanit vaikeuttavat valkoihoisten töidensaantimahdollisuuksia.

British Columbian intiaanijärjestö esitti komitealle kirjallisen selontekonsa, jossa väitettiin, että kaikki intiaanit maakunnassa ovat lain mukaan oikeutettuja saamaan vaapan lääkärinhoidon.

Liittovaltion intiaaniterveyspalvelujaoston johtaja tri P. E. Moore sanoi kuitenkin, että oikeusministeriö on päättänyt jotta intiaanit eivät ole sen paremmin oikeutettuja saamaan vapaata lääkärinhoitoa kuin velkoihoisetkaan ihmiset. Hän väitti kuitenkin, ettei miltään lääkärinhoidon tarpeessa olevalta intiaanilta tulla kieltämään sitä.

Mr. Williams esitti lukuisia esimerkkejä tapauksista, jotka osoittavat, että British Columbian intiaaneille ei varata riittävää lääkärinhoitoa.

Hän sanoi, että eräältä Miller-

(Jatkuu 6:nnella sivulla)

YKn tarpeet joutuivat Mobutun käsiin Matadissa

Leopoldville. — Kongon satamakaupungista, Matadista, saapuneissa tiedotuksissa kerrotaan, että kongolaiset (Mobutun) ovat ottaneet haltuunsa suuren määrän YKn tarpeita, joita tuotiin sinne äskettäin useimmilla laivoilla.

Tiedotuksissa kerrottiin, että Mobutun joukot pitävät tarpeita "tullissa".

YKn taholta ilmoitettiin aikaisemmin, että 33 laivaa oli matkalla Matadiin kuljettaen sinne YKn tarpeita.

Mistään yhteenotoista YKn ja Mobutun joukkojen välillä ei ole ilmoitettu sen jälkeen kun Mobutun joukot häätivät YKn joukot Matadista ja toisesta satamakaupungista, Bananasta, yli kaksi viikkoa sitten, mutta kenraalimajuri Joseph Mobutu on kuitenkin varoittanut, että "veri virtaa" jos Yhdistyneiden Kansakuntien joukot yrittävät valloittaa takaisin mainittuja kaupunkeja.

Nukkehallituksen pääministeri Ileo on sanonut, että hänen hallituksensa sallii YKn palveluksessa olevien siviilien mennä Matadiin johtamaan laivojen purkamista ja tarpeiden varastoimista. Hän sanoi kuitenkin, että YKn asejoukkojen ei sallita mennä satamakaupunkiin.

Samanaikaisesti Katangan maakunnassa itsensä presidentiksi nimittänyt Moise Tshombe on ehdottanut, että kongolaiset johtajat kokoontuisivat ensi kuussa päättämään uuden liittovaltion perustamisesta.

Tshombe ehdotti, että kokous pidettäisiin huhtikuun 8 päivänä Kaminassa, entisellä belgialaisten lentokentällä, jolla on nykyään YKn joukkoja. Kamina sijaitsee 300 mailia luoteiseen Elisabethvillestä.

Canadalla ei ole selvää puolustuspolitiikkaa, sanoo Keenleyside

Toronto. — Canadan kansallisen radioaktiivisuus kontrollikomitean puheenjohtaja tri Hugh L. Keenleyside sanoi tällä viikolla johtamansa järjestön kokouksessa, että kukaan ei todella tiedä mikä on Canadan puolustuspolitiikka, mutta kuitenkin tuntuu olevan jossain määrin todisteita siitä, että pääministeri on antanut periksi sotilasneuvonantajien ja heidän tarmokkaan ja yksinkertaisen hallituksessa olevan palvelijan vaatimuksien edessä.

Tällä "palvelijalla" tri Keenleyside tarkoitti ilmeisestikin puolustusministeri Harknessia.

On hyvin mahdollista, sanoi Keenleyside, että Canadassa piakkoin tehdään päätös ydinaseiden hankkimisesta maan asevoimille.

Jos näin tapahtuu, canadalaiset menettävät yhdellä vedolla maan vaikutuksen kolmeen neljännesosaan maailmasta väittelyssä ydinaseiden tarpeellisuudesta ja vaikeutettaisiin ulkoministeri Howard Greenin yrityksiä aikaansaada kansainvälinen järjellisyys. Samalla raivattaisiin tietä kohti useiden muiden maiden aseistamista ydinaseilla.

Uskon että olemme oikeutettuja vastustamaan tarmokkaasti sellaisia lausuntoja kuin nykyinen puolustusministeri on antanut, sanoi Keenleyside. Hänen jatkuvat hyökkäyksensä niitä ihmisiä vastaan, joita hän kutsuu "pasifisteiksi", "puolueettomiksi" ja "ponimikieltokomiteoiksi" on selvästi tarkoitettu merkitsemään, siten suoraan sanomatta, kaikkia niitä ihmisiä, jotka vastustavat ydinaseiden hankkimista Canadan toimesta.

Me haluamme jotta Canada omaksuisi ehdottomasti järkkymättömän kannan ydinaseiden vastaanottamista vastaan, sillä uskomme jotta sellainen teko hävittäisi kykymme väittää vaikuttavasti näiden aseiden Saksalle, Italialle, Turkille, Egyptille, Brasilialle, Tshekkoslovakialle ja muille maille antamista vastaan, josta seuraisi hirvittävät mahdollisuudet.

Mr. Harknessinkin on tunnustettava ero meidän asennoitumisemme, joka on sama kuin satojen tuhansien muiden canadalaisten, ja niiden ihmisten asennoitumisen välillä joita vastaan hän oletettavasti hyökkää. Mutta McCarthyn vanhojen perinteiden mukaisesti hän jatkaa propagandaansa ryhmittämällä kaiken opposition yhteen. Minusta tuntuu, että on saapunut aika hänelle aloittaa pelin rehellisesti pelaaminen, sanoi tri Keenleyside.

"Tananariven päätökset loukkaavat Kongon lakia"

Belgrad. — Kongon tasavallan —Leopoldvillen — edustajainhuoneen ja senaatin jäsenistä on neljäkymmentä ollut koolla ja hyväksynyt yksimielisesti vastalauseen Tananariven salaliittoa vastaan. Jugoslavialaisen tietotoimiston Tanjugin Leopoldvillestä saamien tietojen mukaan kyseinen kansanedustajien neuvottelu on tapahtunut maaliskuun 14 päivän iltana. Neuvottelussa valittiin valtuuskunta, jonka oli määrä käydä tapaamassa Kasavubua ja huomauttaa hänelle Tananariven päätösten olevan päivänselvästi ristiriidassa Kongon tasavallan perustuslain kanssa sekä myös YKn Turvallisuusneuvoston ja yleiskokouksen päätöslauselmien kanssa.

Parlamentin jäsenten valtuuskuntaa johti edustajainhuoneen varapuhemies Mumumba, Kasavubu kieltäytyi kuitenkin ottamasta vastaan maansa parlamentin jäseniä.

BCn työsuhdelaki nyt kieltää uniojäsenverojen käyttämisen poliittisiin tarkoituksiin

Victoria. — British Columbian lainlaatijakunnassa hyväksyttiin tällä viikolla työväestön ankaran arvostelun kohteeksi joutunut lakiehdotus 42, jolla sisällytettynä maakunnan työsuhdelakiin, kielletään unioiden pidättämästä jäsenverojen käyttämisen mihinkään poliittiseen tarkoitukseen.

Laki on niin ankara, että esimerkiksi ensi syksynä uuden puolueen perustavaan kokoukseen Ottawaan matkustavat uniojohtajat ehkä eivät voi käyttää jäsenveroista saatuja varoja matkakulujensa maksamiseen.

Yhdeksän tuntia kestäneen keskustelun jälkeen lakiehdotus hyväksyttiin 28 äänellä 18 vastaan. Lainlaatijakunnan neljä liberaalista jäsentä äänesti tällä kertaa yhdessä CCFn jäsenien kanssa sitä vastaan Social Credit puolueen muodostaman enemmistön kannattaessa sitä.

Aikaisemmin 11 tuntia kestäneen keskustelun jälkeen pidetyssä toisen lukemisen äänestyksessä 3 liberaalia kannatti lakiehdotusta ja 1 vastusti.

Työministeri L. R. Peterson sanoi, että lain mukaan voitaisiin kieltää unioiden edustajat käyttämästä unioiden varoja matkakuluihin uuden puolueen perustamiskokoukseen.

James Rhodes (CCF, Delta) sanoi, että edustajien lähettämistä mainittuun kokoukseen ei voida välttämättä pitää poliittisena toimintana kunnes uusi puolue on perustettu.

Työministeri kuitenkin väitti, että sellainen matka voidaan luokitella poliittisissa tarkoituksissa tehdyksi ja olisi siten nyt laitonta käyttää jäsenvaroja siihen.

Canada valmis osallistumaan Laos-komissioon

Ottawa. — Canadan pääministeri John Diefenbaker ilmoitti torstaina, että Canada on valmis palaamaan Laosin välirauhakomission jäseneksi jos komissio kutsutaan uudelleen kokoontumaan tutkimaan Laosin tilannetta, joka on käynyt yhä uhkaavammaksi sen johdosta, että Yhdysvallat on määrännyt sotalaivastoaan matkalle kohti Indokiinaa.

Kuitenkin pääministeri, vastatessaan alahuoneessa tehtyihin kysymyksiin, sanoi olevansa sitä mieltä, että Yhdysvaltain toimenpiteet ovat vain "normaalisia" varotoimenpiteitä tilanteessa, joka vallitsee nykyään.

Mr. iDefenbaker sanoi Canadan olevan valmis palvelemaan komissiossa, jonka toiset jäsenet ovat Intia ja Puola, jos kysymyksessä olevat hallitukset päättävät, että tilanne on sellainen jotta komissio voisi olla vaikuttava tekijä.

"Syy miksi komissiota ei ole kutsuttu koolle on se, että on tutkittu toisia mahdollisuuksia, sellaisia kuin puolueettomien maiden komissio tai kansainvälinen konferenssi, jota Kambodian prinssi Norodom Sihanouk on ehdottanut. Näitä mahdollisuuksia vielä tutkitaan", sanoi pääministeri.

Uusilla ruplilla enemmän tavaroita

KIRJ. MARION JA MARK FRANK

Moskova. — Vanhat ruplat ja kopeekat ovat melkein kadonneet sen jälkeen kun uudet ruplat tulivat käytäntöön tammikuun 1 pnä. Uudet ruplan setelit ovat pienempiä kuin vanhat, jotka olivat Canadan dollarin kokoisia. Neuvostoliiton taholta noteerataan Canadan dollari 92 kopeekaksi, USAn dollari 90 kopeekaksi ja Britannian punta 2 ruplaksi 53 kopeekaksi. Turisteilla ei ole erikoista noteerausta.

Monet tavarat tuntuvat erikoisen halvoilta. Jos oletamme ruplan

(Jatkoa 7:nnellä sivulla)

Venäläisellä orkesterinjohtajalla menestystä

Calgary. — Venäläinen orkesterinjohtaja Juri Lutsiv johti tiistaina Calgaryn sinfoniaorkesteria täällä järjestetyssä konsertissa ja sai musiikkiarvostelijoiden keskuudessa yleistä tunnustusta.

Hän saapui tänne Neuvostoliiton ja Canadan kulttuurivaihtosopimuksen puitteissa samaan aikaan kun calgarylainen orkesterinjohtaja Henry Plukker johtaa orkestereita Odessassa, Lvovissa ja Kievissä.

Musiikkitriitikko John Searchfied Albertan-nimisessä lehdessä, että tämä oli ensimmäinen kerta kun hän kuunteli Calgaryn sinfoniaorkesterin esitystä "ilman huolestumista ja mikä on vieläpä tärkeämpää ilolla ja kiihkolla".

Calgary Heraldin musiikkiarvostelija Lawrence Cluderay sanoi, että Lutsivinin tulkinta Prokovievin ja Rachmaninovin kappaleissa oli mainiota eikä koskaan aikaisemmin tämä orkesteri ole soittanut niin hyvin.

Auditoriumissa oli 2,800 kuulijaa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Työministeri Starr ilmoitti torstaina, että talviaputyösuunnitelman voimassaoloaikaa jatketaan kuukaudella toukokuun loppuun. Suunnitelman mukaan liittohallitus ja maakuntahallitukset maksavat osan kuntien suorittamista talvitöistä johtuvista työpalkoista.

Lockeport, N.S. — Torstai-iltana ilmoitettiin täällä, että on olemassa vain vähän toiveita siitä, että Atlantin rannikolla viime tiistaina alkaneessa myrskyssä hävinneet 17 kalastajaa löydetään. Canadan ilmavoimien lentokoneet ja Yhdysvaltain laivaston yksiköt olivat torstai-iltaan mennesä tutkineet aluetta tarkoin löytämättä mitään merkkiä kahdesta hätään joutuneesta kalastusaluksesta, joilla on 12 kalastajaa. Eräs kolmas haaksirikkoutunut kalastusalus löydettiin, mutta sen viisijäsenisestä miehistöstä ei ole mitään tietoa.

RASIA PÄIVÄSSÄ LYHENTÄÄ 8 V. ELÄMÄÄ

Toronto. — Puhuessaan täkäläisille opiskelijoille Convocation Hallilla tällä viikolla, kautta maailman tunnettu yhdysvaltalainen tiedemies, tri Linus Pauling selitti että keskinkertainen tupakoitsija lyhentää elämäänsä kolme kertaa sen määrän, minkä hän kuluttaa tupakanpolttoon.

V. 1954 Nobelin palkinnon kemiasta saanut tri Pauling puhui aiheesta "vanhentuminen ja kuolema". Hänen kuulijakuntanaan oli 1,300 opiskelijaa. Hän on tehnyt paljon tutkimustöitä ihmiskehon proteiinien ja muiden malekyylien suhteen.

Rasian savukkeita päivässä polttava henkilö lyhentää todennäköisesti elämäänsä 8 vuotta ja henkilö joka polttaa 2 rasiaa päivässä lyhentää elämäänsä 10 vuotta, selitti puhuja. "Tässä asiassa ei ole mitään epäilyn aihetta" sanoi tämä tiedemies joka on viimeaikoina tutkinut erikoisesti vanhentumisongelmaa.

Jos syöpä saataisiin parannetuksi huomenna, sanoi tri Pauling, ihmisten keskinkertainen ikä pidentyisi 2 vuodella ja 10 kuukaudella. Jos kaikki ihmiset maailmassa lopettaisivat tupakoinnin, se pidentäisi ihmisten keskinkertaista ikää neljällä vuodella.

Verraten tupakoinnin ja lentomatkustuksen välistä riskiä toisiinsa tri Pauling sanoi, että on kolme kertaa vaarallisempaa istua tunnin kotona ja tupakoida kuin olla samana ajan suihkumoottorikäyttöisessä matkustajalentokoneessa. Tupakointi aiheuttaa 5 kertaa enemmän kuolemantapauksia kuin autotapaturmat.

Radioaktiivista säteilyä aiheuttavien aineiden "sade" lyhentää keskimäärin kolmella päivällä ihmisikää, mutta kun huomioidaan tulevat sukupolvet, jokaista 20 megatonnivoimaista pommia kohtaan uhrataan 15,000 lasta. Suosionosoitukset tervehtivät häntä kun tri Pauling sanoi: "Ihmisystävänä minä vastustan sitä."

Tri Pauling sanoi, että kaikkia muita kuolemanaiheuttajia suurimpana vaarana on "ydinasepommivarastot."

Ydinasesota voi tehdä kaikki muut kuolemansyyt olemattoman pieniksi, selitti puhuja.

Kokous oli järjestetty Toronton yliopiston opiskelijahallinnon ja kaikkien yliopistojen ydinasevastaisen liikkeen yhteisvoimilla.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Pääsiäismietteitä

Lehtemme tämänpäiväisessä numerossa on useita erikoisia pääsiäisilmoituksia. Ja kun pääsiäispyhien viettoon liittyy meidän maassamme erottamattomana osana ns. "muotiparaatit", missä neitosilla, rouvilla ja miksei myös miehisillä miehillä on tilaisuus pukeutua uuteen kevätpukuun ja lähteä keväiselle iltapäiväkävelylle joko puistoon tai kadulle, niin me suosittelemme lukijoillemme tarvittavien välineiden ja tavarain ostopaikoiksi juuri niitä liikkeitä, jotka lehdessämme ilmoittavat ja siten osoittavat käytännöllistä halua palvella lukijakuntaamme.

Tämä on sitäkin tärkeämpää kun muistamme kaksi seikkaa: Työväenlehdet, kuten Vapauskin, tarvitsevat ilmoitustuloja toimintansa jatkamisen hyväksi. Toisaalta pikkuliikkeet, jotka työväenlehdissä pääasiassa ilmoittavat, joutuvat päivä päivältä yhä tiukempaan talousasemaan. Pikkuliikkeitä on Canadassa viimevuosina kuollut "kannattamattomuuden" vuoksi sadoittain ja niiden toimintamahdollisuudet tulevat jatkuvasti huonommiksi.

Yhteinen etu puhuu siis voimakkaasti työläisten, farmarien ja pikkuliikemiesten yhteistoiminnan puolesta. Kaikista pinnallisista ilmiöistä huolimatta, ja huomioiden vielä sen tosiasian, että niiden välillä voi olla visseja eturistiriitojakin, työläisten, farmarien ja pikkuliikemiesten taloudelliset ja sosiaaliset edut ovat pääpiirteissään samat. Työläisten tulisi tietoisesti pyrkiä läheisiin liittosuhteisiin farmarien ja pikkuliikemiesten kanssa, ja yksi käytännöllinen toimenpide siinä on se, että teemme ostoksemme niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat työväenlehdissä.

* * *

Pääsiäinen on kristillisen kirkon juhla Jeesuksen ylösnousemuksen muistoksi. Sen yhteydessä on myös kärsimisen muistojuhla, pitkäperjantai. Kuten tiedämme, pääsiäinen on ehkä vanhin kaikista kristillisistä juhlista; sitä on vietetty kenties jo 1:llä vuosisadalla tai ainakin toisella vuosisadalla.

Mutta pääsiäistä on juhlittu jo paljon aikaisemminkin. Pääsiäinen on esimerkiksi juutalaisten suuri juhla Israelin kansan Egyptistä lähtemisen muistoksi.

Itämaiset paimentolaisheimot ovat viettäneet pääsiäistä jo ehkä vuosituhansia, ainakin monia vuosisatoja ennen meidän ajanlaskumme alkua. Suomen kansan vanhojen katsomusten mukaan oli pitkäperjantai ja lankalauantai vuoden kaikkein "pahinta" aikaa, jolloin lentelivät kaikenlaiset noidat varsiluutineen. Tavallisten noitien lisäksi oli pääsiäisen aikaan liikkeellä myös kaikenlaiset trullit, pihkanokat ja muut — ja naapurin navetassa leikattiin pääsiäisen aikana villatukkoja ja nahanpalasia eläimistä — että voitaisiin suojella omaa karjaa kaikkia vaaroja vastaan.

Siitä huolimatta, että pääsiäisjuhla on kristinuskon yksi vanhimmista, sen pitoajasta syntyi riita itä- ja länsimaisen kirkon välillä toisen vuosisadan keskivaiheilla. Edellinen vietti pääsiäistä aina juutalaisten nisankuun 14 pnä, eli samana päivänä jolloin oli juutalaisten ikivanha pääsiäinen; jälkimmäinen taas sitä seuraavana sunnuntaina. Asia ratkaistiin onnellisella tavalla Nikean kirkolliskokouksessa (v. 325) siten, että päätettiin viettää pääsiäistä kevätpäiväntasausta seuraavan täysikuun jälkeisenä sunnuntaina. Pääsiäisen aika vaihtelee siten taivaallisen kuun mukaan, ollen aikaisintaan maaliskuun 22 pnä ja viimeistään huhtikuun 26 pnä. Meillä on siis tänä vuonna hyvin "aikainen" pääsiäinen.

* * *

Kuten sanottu, pääsiäispyhien yhteydessä vietetään myös kärsimyksen muistojuhlaa, pitkäperjantaita.

Tänä vuonna on meillä syytä, että ihmisen kärsimysten historia ei ole vieläkään päättynyt. Miljoonia ihmisiä on vielä alituisen nälän, köyhyyden, puutteen ja estettävissä olevien tautien aiheuttaman piinan alaisena. Meillä täällä rikkaassa Canadassakin on työttömyyden aiheuttama puute ja hätä jo niin suuri, että esimerkiksi torontolaisille pikkulapsille on jouduttu järjestämään soppajono!

Ihmisen kärsimys jatkuu muillakin tavalla. Vaikka kymmenillä siirtomaaorjuudessa olleita kansoja onkin viimevuosina saavuttanut kansallisen vapauden ja itsenäisyyden, niin vieläkin on miljoonaisia kansanjoukkoja vieraitten, säälimättömien riistäjäin ruoskan ja patukan alaisuudessa. Me emme voi unohtaa sitä tosiasiaa, että vasta muutama kuukausi sitten tapettiin katalalla tavalla ihmiskunnan tämän hetken yksi parhaimmista pojista, Kongon laillinen pääministeri Patrice Lumumba, ja kuten Pilatus aikanaan pesi kätensä ja sanoi, että hän on "viaton", niin myös Lumumban murhaajat ja heidän taustamiehensä ovat nyt muka tietämättömiä tästä kauheasta rikoksesta ihmiskuntaa vastaan.

Kaikesta tästä huolimatta on kuitenkin syytä katsoa tulevaisuuteen rohkein ja toivorikkain mielin. Uusi hyvinvoinnin, yltäkylläisyyden sekä ennen tuntematon vapauden ja sosialismin aamunkoi sarastaa jo ihmiskunnalle. Ennenkaikkea on tullut mahdolliseksi koko ihmiskuntaa uhkaavan uuden sodan ehkäiseminen — ja se vähentää paljon yhteisen ristitaakan painoa.

Afrikan kansojen konferenssi

Tänään, maaliskuun 23 päivänä, kokoontuu Kairossa suuri Afrikan kansojen konferenssi mihin odotetaan ennakkotietojen mukaan yli 300 Afrikan eri osien johtajaa. Näiden osanottajain joukossa on sekä "kapinallisia pakolaisia että korkeita virkamiehiä". Konferenssin uskotaan kestävän kaikkiaan yhdeksän päivää. Ennakkotietojen mukaan konferenssissa tulee olemaan edustettuna 25 afrikkalaista maata ja territoriota, joista 19 riippumatonta valtiota, sekä 67 poliittista puoluetta, yhdistystä ja muuta järjestöä.

Kuten näkyy, tästä Kairon konferenssista voi muodostua hyvin vaikutusvaltainen tekijä. Sen avoimesti julistettuna tarkoituksena on keskustella mahdollisuuksista tukea Afrikan vapausliikkeitä ja kiirehtiä kolonialismin ja apartheidpolitiikan lopettamista.

Konferenssissa kiinnitetään epäilemättä erikoishuomiota Kongon, Algerian ja Angolan poliittisiin kysymyksiin. Se tulee epäilemättä ilmaisemaan imperialisminvastaisen kantansa selvästi ja määrätietoisesti.

Tämä Afrikan kansojen konferenssi tulee epäilemättä saamaan suurta huomiota osakseen, vaikka se ei olekaan minkään "virallisen elimen", kuten esimerkiksi YK:n tai sen jonkun alajaoston kokous.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Syntymäpäiviä

Jarl Lind, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina, maaliskuun 27 p. 70 vuotta.

Karl Lehto, Long Branch, Ont., täyttää tiistaina, maaliskuun 28 pnä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

YLEISÖN KIRJE

"MATKAKUVAUS"

Minä olen lukenut ja kuullut puhuttavan, että hiljan Suomesta tulleiden ja myös pidemmänkin aikaa Canadassa olleiden keskuudessa on jotakin mutinaa eräästä kirjasta.

Luin äskettäin kirjan "Erikoismiesten maassa". Sen on julkaissut kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki v. 1960. Kirjan luettuani sain sellaisen käsityksen, että joillakin ihmisillä on liian lennokas mielikuvitus ja kun he saavat vielä lennokkaan johtajan, niin tulos on mikä mainitusta kirjasta näkyy.

Kirjassa sanotaan: Minusta tuntuu että nämä kanadalaiset ovat jääneet ajasta jälkeen. Koska Kanada on kierroksen perässä muusta maailmasta.

Hän puhui Timminsin kaupungista, mutta kuten tiedetään, Timmins on vain kauppala. Hän sanoo, että vuokrat ovat älyttömän korkeita ja vuokra-asunnot surkeita. Mutta jos pystyy sopeutumaan näihin hevostalleihin ja niiden likaiseen ympäristöön, niin perheellinenkin kykenee elämään päivästä toiseen. Kirjassa sanotaan: Mutta entäs Timmins itse? Kaupunki, jos tätä nyt voi sellaiseksi sanoa, muistuttaa hiukan Iisalmea, sillä erolla vain, etteivät täkäläiset talot ja täkäläinen siisteys kestä vertailua Iisalmen kanssa. Luonto kuitenkin muistuttaa Suomen luontoa, on metsiä ja järviä, lunta ja katujen varsille luotuja kinoksia.

Tuon kirjoittaja oli aikaisemmin Timminsissä. Silloin hän esiintyi "suomalaisena upseerina" ja oli muistaakseni Vapaa Sanan kirjeenvaihtajan kanssa alustamassa keskustelukysymystä "kulttuurista" ja sanoi heidän tuoneen tänne jotakin sellaista mitä ei ennen ollut. Hän koetti perustaa tänne puutavarayhtiötäkin ja siihen tarkoitukseen myytiin osakkeitakin. Kirjoittaja päättää kirjansa:

Ehkäpä olen liiankin ankarasti arvostellut tätä maata, joka siirtolaiselle tietysti ensimmäiseksi näyttää nurjat puolensa. Ehkäpä se maailmalle mielivälle yltiöpäälle on sittenkin parasta mitä on tarjolla. Mutta vaikka itse menestyin tavallista paremmin ja pääsin suhteellisen vapaasti riippumattomaan asemaan, niin ketään en kehoita matkalle lähtemään. Kyllä Kanadakin Suomeen verraten on — muu maa mustikka. — Mainari.

HALUAA AUTTAA UUTTA PUOLUETTA

Maailma on mullin mallin ja isoja asioita on tekeillä varsinkin kaupungeissa. Mutta on niitä muutoksia tekeillä pikku hiljaa meilläkin; tarkoitan tätä CCF:n ja CLC:n johdolla valmistettavaa uutta puoluetta.

En ole näillä palstoilla nähnyt paljoa kirjoituksia tästä asiasta. Minusta se (uusi puolue) on suuri askel eteenpäin. Miten muuten saataisiin uudistuksia tähän vanhaan järjestelmään kuin kokoamalla työväen voimat yhteen rahavaltaa vastaan? Niin kauan kuin on hajaannus vallassa, jota hajaannusta kaikin keinoin edistetään valtapiirien toimesta, ei meillä ole paljoakaan pikkuparannuksia odotettavissa.

En tiedä paljoa järjestyneen työväen entisistä perustarkoituksista (olen farmari), vaan monesti olen ajatellut ja pohtinut, että miksi ei työväki ole ottanut paremmin omin voimin osaa politiikkaan? Miten muuten voidaan myönteisiä lakeja saada aikaan, jos omat miehet (ja naiset) eivät auta niiden aikaansaamista? Numeromääräisesti työväki on voimatekijä joka "äänellään" ylittää muut.

Työehtosopimukset ja lakot ovat tietysti tuoneet paikallisia parannuksia, mutta mielestäni lakkoaikakausi voi olla loppuvaiheessa, kuten kaikki aikakaudet päättyvät ja uusi astuu tilalle. Herroilla kun on valta nostaa tavarain hintoja hieman voitetun palkankorotuksen yli, niin siinä kierretään sitä noidan ympyrää.

Vanhemmista rivimiehistä joku muistanee vielä lännen "harvestireisut" ja renkien olosuhteet. Farmarit ajattelivat isoja asioita; olivathan he maanomistajia ja niin odottivat hyviä tuloksia tulevaisuudelta. Vuodet kuluivat tässä ahertelun nakkipelissä. Hyvät vuodet tasoittivat kuivuusvuosien menetykset ja niin pysyi pää joten kuten veden pinnalla — monella ei ollut sitäkään onnea.

20—30 vuotta kun on tätä oppia ja tietoa päntännyt päähänsä, niin silloin tulee mieleen että jotakin täytyy olla väärässä — muut ovat herroja, hintojen määrääjiä. Joitakin parannuksia tarvitaan. Täten täkäläinen auringon polttama preerifarmari tuli "värisokeaksi" peloituksista huolimatta. Niin perustettiin ja rakennettiin CCF puoluetta toivoen siltä parempaa. Hyvä rakkikoira siitä tuli Ottawan kintereille, vaan pienuutensa vuoksi se oli avuton suuria poliisikoiria vastaan, mikäli on puhe suuremmista parannuksista.

Sen asiaan syvästi kiintyneet henkilöt ovat piirtäneet kunnioitettavan vaon maan edistyksen hyväksi. Se on pehmittänyt maaperää hajaallaan olevan väestön keskuudessa missä uudet aatteet leviävät hitaammin. Sillä perustalla on tämän uuden lapsen helpompi kehittyä. Päästä ensimmäiselle portaalle on myös saavutus ja tavoite, taantumuksellisessa ympäristössä. Missä on syyt, ettei parempaa ole tähän mennessä saavutettu? Onko syy erimielisyyksissä tai karsinoituneisuudessa? Toivotaan, että uusi puolue on oppinut tässäkin läksynsä.

Joka on todella yleisen kansan hyödyn ja edun puolesta hän ei voi olla kaikkeaan tekemättä sen hyväksi. Hyödyttömät "klikit" ja erimielisyydet voidaan haudata. Kehitys ja välttämättömyys ne hautaa aikanaan kumminkin. Pikkumaisuus on kehittymättömyyden merkki; se katselee kaukoputkella etäisyyteen ja heittää hiekkaa edistyksen akseliin.

Seulottuna tämä sepustus on tarkoitettu avunannoksi siile odotetulle tulokkaalle, uudelle puolueelle, että se pääsisi kävelykuntoon. Mielestäni siitä riippuu paljon meidän läheinen tulevaisuutemme. Mitä muut ajattelevat?

— Sepustelija (Sask).

Väinö Tanner 80 vuotta

Helsinki. — Toimitusjohtaja Väinö Alfred Tanner täytti äskettäin 80 vuotta. Päästyään ylioppilaaksi ja käytyään Suomen liikemiesten kauppaopiston hän toimi osuuskaupanhoitajana ja toimittajana sekä oikeustutkinnon suoritettuaan asianajajana. V. -15 valittiin Tanner Elannon toimitusjohtajaksi. V. 1917 oli hän valtionvarainministerinä nk. Tokoin senaatissa, pääministerinä vv. -26—27, valtiovarainministerinä vv. -37—39 ja -42—44, ulkoministerinä vv. -39—40, kansanhuoltoministerinä v. -40 ja kauppa- ja teollisuusministerinä vv. -41—42. Hän on ollut eduskunnan jäsen vv. -07—10, -13—16, -19—27, -30—45, -51—54 sekä vuodesta -58 alkaen. Hän on ollut useaan eri otteeseen sosdem. eduskuntaryhmän puheenjohtajana, kuulunut sosdem. puoluetoimikuntaan sekä valittu sen puheenjohtajaksi vv. -19—26 ja vuodesta 1957. Hän on Elannon ja KKn hallintoneuvostojen puheenjohtaja, toiminut eräiden valtion liikelaitosten johtoelimissä ja Helsingin kaupunginvaltuustossa, omistaa Sorkin suurtilan Vihdissä ym. V. 1946 Väinö Tanner tuomittiin sotasyyllisenä vankeusrangaistukseen, jonka aikana hän kirjoitti muutamia muistelmateoksia.

Koska Väinö Tannerin sisä- ja ulkopoliittinen ura on varsin hyvin tunnettu täkäläistenkin kansalaistemme keskuudessa, palautamme seuraavassa Kansan Uutiset-lehden mukaan mieliin eräitä hänen omia lausuntojaan sekä eräitä arviointeja hänestä.

VÄINÖ TANNER JA ULKOPOLITIIKKA

— Nykyistä suursotaa ei ole vielä käyty loppuun. Aavistaa kuitenkin voidaan Euroopan tuleva kehitys. Akselivallat tulevat näyttelemään johtavaa osaa. Tulee olemaan johtajavaltioita, joilla on valta ja aseet, ja toisia, joiden on elettävä johtajavaltioiden määräysten mukaan . . . Pienillä kansoilla ei näissä myllerryksissä ole mahdollisuutta määrätä kohtalostaan. (Kansanhuoltoministeri V. Tanner Oulussa 1940).

— Mikä on oleva Suomen asema nykyisessä tilanteessa? Vastauksen löytäminen ei pitäisi tuottaa minkäänlaisia vaikeuksia. Suomella ei ole aihetta valittaa vaikka Neuvostoliitto aatteellisena järjestelmänä tuhoutuisikin. (Tanner 4. 7. 1941)

— Bolshevismi on uhkana maailman rauhalle ja kansojen olemassaololle. Ihmiskunnan tulevaisuuden vuoksi on välttämätöntä, että tämmöinen järjestelmä saadaan hävitetyksi. (Tanner 10. 9. 1941)

* * *

— Suomi ei solmi erikoisrauhaa Venäjän nykyisten vallanpitäjien kanssa. Matkallani Saksassa olin tilaisuudessa vahvistamaan tämän Suomen asenteen, joka myös on henkilökohtainen asenteeni. (Tannerin antama haastattelulausunto Tukholmassa 3. 10. 1941)

* * *

— Minä hylkään rauhan. Minä tiedän, että tämä voi merkitä hyökkäystä Suomeen, uusia uhreja. Tiedän, että tämän johdosta suhteemme Amerikkaan katkeavat. Mutta sittenkin minä hylkään rauhan . . . (Tannerin lausuma v. 1942 Mannerheimin kertoman mukaan)

* * *

— Ei sen vuoksi ollut ihmeteltävää, että kun tilaisuus siihen ilmaantui, Suomi jälleen liittyi sotaan Saksan hyökätessä Neuvostoliittoa vastaan . . . Kun Suomi liittyi sotaan juhannuksena v. 1941, oli edellytyksenä tähän liittymiseen aivan yleinen vakaumus, sanoisinko varmuus siitä, että Saksa tulee lyömään Neuvostoliiton. (Tanner selostustilaisuudessa HTYn talolla 12. 3. 1940)

* * *

— Eräiden käsitysten mukaan meitä odottaa satelliittimaiden kohtalo . . . Hän totesi Suomen itsenäisyyden säilyttämisen olevan vaaranlaisena, koska maamme on eräänlainen idän ja lännen välinen raja-alue. Itsenäisenä valtiona Suomi on vasta 40-vuotias. Venäjä on kautta aikojen ollut Suomelle vaarallinen naapuri. (Suomen Sosiaalidemokraatin selostusta Tannerin puheesta Turussa 27. 8. 1958)

AKS-JOHTAJA HELANEN JA TANNER

— Tanner tulee hallitukseen. On koottava laajahko häntä koskeva elämäkerrallinen tietoaineisto, monistettava valmiiksi ja toimitettava kotimaan lehdille. Käytävä läpi Tannerin isänmaalliset puheet, erityisesti viime sodan ajoilta ja otettava niistä sopivia kohtia. Valmistettava artikkeleita Tannerista Suomen työväenliikkeen johtajana ja Tannerin eroamisesta hallituksesta. Radioon Tannerille huomattava ensiintymistilaisuus. Herätettävä sympatiota Tanneria kohtaan myös Saksan taholla. (Valtion tiedoituslaitoksen osastopäällikön, aks-johtajan Vilho Helasen ohjeet 27. 6. 1941)

NATSILÄHETTILÄÄN LAUSUNTO TANNERISTA

— Tanner ei ollut ainoastaan erittäin älykäs, vaan myöskin erittäin lujatahtoinen mies . . . Varmaa on, että hän ajoi tahtonsa perille aivan toisella tavoin kuin muut vasemmistopolitiikot.

— Paasikivi puhui venättä hyvin ja sopi tuollaiseen neuvotteluihin (Moskovan neuvotteluihin 39. — KU). Mutta kun häntä pidettiin liian pehmeänä ja myöntäväisenä, hänelle sittemmin annettiin selkänojaksi Tanner, joka oli lujempaa tekoa.

— . . . **huomattavan kyvykäs mies.**

(Natsi Saksan Helsingin lähettilään v. Blücherin lausuntoja Väinö Tannerista).

VÄINÖ TANNER JA HALLITUSPOLITIIKKA

— Olemme epäileviä ja huolissamme nykyisen hallituksen toiminnasta. Jo alkuun se teki karkeita erehdyksiä ja koko ajan tavoitteli kommunistien suosiota mm. kirjoittamalla nimensä ns. atomiadressin alle. Koko maalle olisi tärkeätä, että näin heikosta hallituksesta päästäisiin mitä pikemmin eroon . . . Kun maailman tilanne on näin vaarallinen, olisi tärkeätä, että maallamme olisi nykyistä vahvempi hallitus. (Tanner Pihlavassa heinäkuussa 1950).

VÄINÖ TANNER JA TALOUSPOLITIIKKA

On ihmeellistä, että maassamme vielä löytyy ihmisiä, jotka kuvittelevat palkankorotuksilla saatettavan parantaa työntekijäin elintasoa. (Tanner Pyynikillä elokuussa 1949).

* * *

Meidän on saatava teollisuutemme kilpailukykyiseksi ulkolaisilla markkinoilla ja silloin emme voi myöskään välttyä siltä, että palkkoja on alennettava. (Tanner KKn hallintoneuvostossa 20. 4. 1953)

VÄINÖ TANNER JA SOSIAALIPOLITIIKKA

— On pyritty liian lyhyessä ajassa saamaan kaikki kuntoon panemalla laajoja yhteiskunnallisia reformeja toimeen ja laajentamalla kaikkinaista rakennustoimintaa . . . Jos halutaan saada valtion rahatalous kuntoon, on ankaralla kädellä supistettava budjettia. (Tanner Kokkolassa elokuussa 1950)

— Valtion kulut ovat kasvaneet enemmän kuin kantokyky sallii. Joka puolelta vedotaan valtioon. . . Mitään ei saada aikaan ilman valtion tukea. Valtiosta on tullut jonkinmoinen huoltolaitos. (Tanner Lahdessa 1951)

* * *

— Kannattavatko sosiaalidemokraatit sosiaalimenojen vähentämistä, jos se valtiontaloutta tasapainoineen saatettaessa on välttämätöntä?

— Kyllä mikäli on pakko.

(Ylioppilaslehden esittämä kysymys Tannerille 31. 7. 1953)

* * *

— . . . teurastuskomitean ehdotuksesta valtion menoja alennettiin noin 10%lla. Palkkoja alennettiin samassa suhteessa . . . Eiköhän tässä ole vihje, joka osoittaa miten nytkin tulee käymään? . . . Sosiaalista turvaa on lisätty ja samanaikaisesti elinkeinoja, varsinkin maataloutta, keinotekoisesti tuettu. Tässä viidakossa ei tarvitse kovinkaan paljon vesuria heilutella, kun jo kymmenet miljardit tippuvat pois.

(Tanner Kansamme Talouslehdessä 14. 1. 1953)

VÄINÖ TANNER JA TYÖVÄENLIIKE

— . . . sosiaalidemokraattinen puolue on jo 10 vuotta taistellut kommunismia vastaan. Me voimme sen vuoksi sanoa olevamme yhtä mieltä lapuanliikkeen kanssa siitä, että kommunismi on saatava hävitetyksi. (Tannerin puhe 27. 7. 1930)

* * *

— Työväen luokan tärkeä tehtävä on nyt hävittää kommunistit ja "kuutosten ryhmä". Ne on murskattava. Kaikesta täytyy maksaa elämässään, samoin kansojen elämässä. Meidän on maksettava vapaudestamme verellä, mutta jos sillä voidaan turvata kansallemme ja lapsillemme parempi tulevaisuus, niin ei hinta ole liian suuri . . . (Tanner Tampereella 331. 7. 1941)

* * *

— Rauhantilan palattua toivottiin yleisesti päästävän nopeasti palaamaan säännöllisiin oloihin.

(Jatkuu 5. sivulla)

PÄIVÄN PAKINA

Jokavuotinen urakka on edessä

Nyt on jälleen se vuodenaika jolloin tulee mieleen vanha mutta entistä ajankohtaisempi laulu:

"Verot kansan verta juo . . ."

Tässäkin hommassa on tietenkin monta yhteiskunnallista porrasta ja me tavalliset palkkatyöläiset olemme samalla kertaa sekä onnellisessa että onnettomassa asemassa:

Meidän omatuntomme on veroilmoitustenkin jälkeen yhtä puhdas kuin rahakukkaromme tyhjä rahasta, sillä palkkatyöläisellä ei ole totisesti tässä suhteessa mitään fuskupelin mahdollisuutta. Me voimme siis iloita siitä että maineemme on puhdas vielä veroilmoitusten jälkeenkin, mutta mielen vetää apeaksi se kun täytyy viikkokaupalla puskea töitä sen hyväksi jotta viisaat valtiomiehemme voivat ostaa kenaraleilleen kaikenlaista kallista romua Yhdysvaltain asetarvetehtailijoilta.

Vallan toisenlaisessa asemassa ovat upporikkaat, jotka pääsevät kuin koira veräjästä muutenkin verojenmaksussa ja sen lisäksi, että heille on järjestetty kaikenlaisia pakoportteja verovähennyksiä varten, pettävät tätä armasta valtiotamme niin paljon kuin voivat kaikenlaisilla luvattomilla tai puoliksi luvattomilla kikoilla.

Rikkaat voivat tietenkin iloita siitä, että heillä on verojenmaksun jälkeenkin niin paljon rahaa etteivät tiedä mitä sillä tekisivät. Omantunnontuskia he eivät liioin voi kärsiä, sillä heillä ei kerta kaikkiaan ole sellaista vekotinta, tai jos sellainen laitos on heillä joskus ollut, se on kovettunut kivikovaksi.

Ottakaamme yksi viimeisin esimerkki siitä miten "paremmat ihmiset", mukaanlukien kirkonmiehet, voivat toisinaan joutua silmätikuksi näissä veroasioissa.

Quebecin kaupungista viime maanantaina lähetetyssä Globe and Mailin kirjeenvaihtajan uutistiedossa kerrottiin, että mainitun kaupungin papisto, jonka pitäisi kaiketi opettaa katraalleen "kuuliaisuutta esivallalle", on noussut kapinoimaan liittohallituksen veroviranomaisia vastaan. Mainitussa kirjoituksessa sanotaan mm. seuraavaa:

". . . Liittovaltion laki antaa veronmaksajille mahdollisuuden vähentää 10 prosenttia tuloistaan hyväntekeväisyystarkoituksiin tekemiensä lahjoitusten perusteella edellyttäen, että veroviranomaisille näytetään kuitit lahjoituksista. Aikaisemmin tänä vuonna Roomalaiskatolinen hierarkia päätti, ettei mitään lahjoituksia suurempia hyväntekeväisyyskuitteja anneta. Juuri tämän piispanhallinnon päätöksen jälkeen verotusviranomaiset rupesivat Quebecissa tiedustelemaan yksityiskohtaisemmin niitä summia, joita sanotaan lahjoitetun hyväntekeväisyystarkoituksiin.

"On epävirallisesti arvioitu, että liittohallitus voisi saada takaisin jopa $75,000,000 Quebecin maakunnassa tutkimalla yksityiskohtaisemmin seurakuntien tilikirjoja.

"Lumivyörymäinen protesti on noussut siitä kun verotusvirkailijat yrittävät ehkäistä tuloveropetokset (clamp down on income tax frauds) h y v ä n tekeväisyyslahjoituskuittien avulla.

"Roger Vezina, Quebecin kauppakamarin presidentti, sanoi sitä todelliseksi raha-asia-gestapo-menetelmäksi . . ."

Ottawassa, alahuoneen istunnossa sanoi tiistaina tuloministeri George Nowlan, että kysymys ei ole Quebecin papiston rehellisyydestä tutkittaessa Roomalaiskatolisten seurakuntien hyväntekeväisyyslahjoitus-kuitteja. Hän selitti että k.o. ministeriön tapa on tutkia tällaisia lahjoituksia, joista vaaditaan verohuojennusta ja sanoi, että kun nämä lahjoitukset näyttävät liian suurilta, silloin ministeriö tutkii asiaa hyvin tarkasti.

Quebecin maakunnan pääministeri Jean Lesage sanoi puolestaan mainitun maakunnan lainlaatijakunnan istunnossa tiistaina, että hän on määrännyt maakunnalliset viranomaiset hyväksymään täydellä luottamuksella pappien ja muiden valtuutettujen henkilöiden allekirjoittamat kuitit.

Tämä lausunto annettiin siinä yhteydessä kun sanotaan liittovaltion tutkijain kiusaavan (pestering) seurakuntien pappeja veroalennustarkoituksia varten annetuista hyväntekeväisyyslahjoituksista, kuten pääministeri Lesage selitti. Hän sanoi tahtovansa poistaa kaiken sellaisen ajatuksen, että maakunnalliset viranomaiset ovat millään tavoin sekaantuneet siihen." (Globe and Mail-lehden uutistietoa maalisk. 21 p.)

Olkoon näiden asiain kanssa niin tai näin, ja suoraan sanoen meistä tuntuu, että parempi olisi sittenkin tutkia joidenkin todella isojen pösöjen ns. laillisia ja laittomia keinoja verojensa välttämiseksi. Esimerkiksi me ontariolaiset haluaisimme tietää, että minkälaista "taloudenhoitoa" on se kun viimeksiesitetyn maakunnallisen talousarvion eli budjetin mukaan Ontarion äärettömän suurista metsistä on tuloja hallitukselle vain $14 750,000 vuodessa ja menoja metsien ja maiden ministeriön kohdalta $25,700,000? Toisin sanoen meidän äärettömän suurista "vihreän kullan" resursseistamme tulee $10,000,000 tappio vuodessa!

Mutta työläiset joutuvat maksamaan veronsa viimeistä senttiä myöten kehdosta hautaan asti. Heille ei ole varattu juuri mitään verovapautuksia eikä liioin mitään omantunnonrauhaa vaarantavia verojen kiertämis- ja petosmahdollisuuksiakaan.

Niin kauan kun me äänestämme herrat porvarisedät hallitukseen, työläisillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin maksaa yhä lisääntyviä veroja.

Niin, viime vuoden tuloverokaavakkeet on täytettävä ja verot maksettava huhtikuun 30 päivään mennessä. Muuten joudutaan maksamaan korkoa veromenoista ja kun veroja on muutenkin yllin kyllin, niin parempi on maksaa ne sovinnolla — mikäli on varaa, mistä maksaa. — Känsäkoura.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Vanha taito

Nykyään niin muodissa oleva silmien kaunistaminen ei ole mikään eilen syntynyt uutuus, vaan sitä harrastettiin jo 3,500 vuotta sitten, sanoo Clarke C. Hambley, varapresidentti kauneusaineita valmistavasta yhtiöstä. Nykyään naiset uhraavat 15 miljoonaa dollaria vuodessa kauneusaineisiin.

Mutta jo antiikin aikana itämaiset sivistyneet tummensivat silmäluomensa hiilentapaisella aineella ja antoivat silmilleen pitemmän näön puunkuoresta tehdyllä musteella. Hiukan myöhemmin Cleopatra aloitti Egyptin naisten seurattavaksi rohkeat ääriviivat silmilleen. Kauneutta rakastavat muinaiset Kreikan ja Rooman naiset tummensivat silmänsä päivittäin. Selvät kulmakarvat ja huolellisesti maalatut silmäluomien ääriviivat tulivat yhtä välttämättömäksi kuin vaatteet. Keskiajalla tuli valtaan paljas ja nypitty muoti. Vain kynällä vedettiin kulmakarvojen viivat samoinkuin 30-luvulla oli muodissa Greta Garbo linja. Renessanssin aikana, 15. vuosisadalla, oli taas muodissa vaaleus ja lievät kauneusaineet.

Hambley sanoo, että vuodesta 1920 Amerikan naiset ottivat johdon tässä asiassa ja sen jälkeen naiset kautta maailman ovat tummentaneet silmiensä ympärykset. Greta Garbo oli esikuvana 30-luvulla, kuten jo tuli mainituksi, Joan Crawford 40- ja Elizabeth Taylor 50-luvulla. Ja hän väittää, että tätä nykyä on johdossa Brigitte Bardot. Bardot on myöskin ensimmäinen kansainvälinen kuuluisuus, joka vaalensi huulimaalin ja korosti silmiään huomiotaherättävästi. Bardot sanoo, että silmien kaunistaminen asettaa mielialan kasvoihin ja jos silmät ovat sopimattomasti kaunistetut se saattaa tehdä käyttäjänsä murheellisen, tuiman tai itkevän näköiseksi.

RADIO ON VAARALLINEN LENTOKONEESSA

Joitakin aikoja sitten tapahtui useampiakin liikennelentokoneiden tuhoutumisia kaikkine matustajineen eikä oltu varmoja mikä onnettomuuden oli aiheuttanut, mutta jo silloin arveltiin että ehkä jollakin matkustajalla olisi ollut pieni radio kuunneltavanaan ja tämä olisi aiheuttanut onnettomuuden.

Lontoosta Reuterin uutistoimiston kautta on annettu tietää että brittiläinen ilmailuministeriö on ilmoittanut lentäjille, että matkustajalla oleva pieni radio, jota hän kuuntelee, vaarantaa lentokoneen ohjausta. Kokemus on osoittanut että määrätynlaiset kannettavat sähköllä toimivat laitteet, kuten radio vastaanottimet ja nauhamagnetofoni voivat, jos niitä käytetään koneen ollessa ilmassa, lähettää säteilyä sotkien lentokoneen radio-ohjauslaitteet. Pienet radiot voivat sekaantua vääristämällä vastaanottomerkinnät, joita lentokentillä lähetetään antaen väärän käsityksen lentosuunnasta, sanotaan ministeriön tiedonannossa.

RAHALLA SAA

Lontoolainen sisustustaiteilija 25 vuotias Adrian Grigg, on saanut suorittaakseen arabialaisen sheikin tyttären makuuhuoneen suunnittelun. Lattia tulee olemaan lasinen jonka alla kultakalat uiskentelevat ja seinät peitetään turkiksilla. Ei sanottu vanhako on tämä tytär.

Osuuskauppa protestoi myyntiveron johdosta

Port Arthur. — International Cooperative Stores Ltd:n jäsenistön keskuudessa on herännyt tyytymättömyyttä Ontarion maakuntahallituksen myyntiverolakiesityksen johdosta ja siksi sen johtokunta on lähettänyt pääministeri Leslie Frostille oheellisen protestin.

Koska Ontarion hallitus on esittänyt parlamentille lakiehdotuksen 3 prosentin myyntiveron voimaan saattamisesta ja

koska tämä tulisi merkitsemään lisää vaikeuksia niille, jotka ovat kaikkein kykenemättömimpiä maksamaan, erikoisesti työttömille, eläkkeellä oleville ja alipalkkalaisille ja

koska, jos hallituksenne saattaa voimaan myyntiveron, niin meistä tuntuu velvollisuudeksemme jatkaa voimakasta kamppailua sellaista verotusta vastaan kunnes se on peruutettu ja

Siksi olkoon päätetty, että tämä maaliskuun 20 pnä pidetty International Co-operative Stroes Ltd:n johtokunnan kokous kehoittaa hallitustanne peruuttamaan tämän lakiehdotuksen ja saadakseen riittävästi tuloja me kehoitamme teitä ja teidän hallitustanne käyttämään vaikutusvaltaanne saadaksenne liittohallituksen vähentämään sotabudjettiaan.

Lisäksi päätettäköön, että kopio tästä päätöslauseesta lähetetään opposition johtajalle mr. Wintermeyerille, Hon. Wardropelle ja mr. Chapleile.

SITÄ JA TÄTÄ

MYYNTITAITOA

Mies tuli vaatetusliikkeeseen valitsemaan itselleen solmiota. Kun ostaja heitti kiukkuisena muutamia syrjään, niin kauppa-apulainen keräsi ne ja pani toiseen laatikkoon.

"Meille on annettu määräys, että ne solmiot joita useampi ostaja heittää sivuun on pantava eri laatikkoon kuten nämätkin."

"Mitä niillä tehdään?" tiedusteli ostaja.

"Me myymme ne naisille, jotka ovat tulleet ostamaan solmiota miehelleen."

Arto Tiainen voitti Puijon 50 kilometriä

Pauli Ukkonen paras mäessä ja Kainulainen yhdistetyssä — Siiri voitti naisten kympin

Kuopio. — Arto Tiainen uudisti sunnuntaina viime talvisen voittonsa Puijon talvikisojen 50 km:n hiihdossa, vaikka Inkeroistinen Lauri Bergkvist uhkasi häntä loppukilometreillä. Tiainen johti hiihtoa koko ajan ja hän oli puolimatkassa puolitoista minuuttia edellä toisena hiihtävää Bergkvistiä, joka lopussa kuroi eron Tiaiseen 36 sekunniksi. Tähän kansalliseen 50 kmn kilpailuun lähti 55 hiihtäjää 104 ilmoittautuneesta. Keskeyttäneitä oli 21.

Pentti Pelkonen suoritti hyvän hiihdon ja pystyi kovaan loppukiriin. Pelkonen oli puolimatkassa vasta kahdeksas, mutta kohosi maalissa kolmanneksi.

25 km:n tarkistusasema oli maalipaikalla. Sen sivuutti perättäin kolme hiihtäjää tässä järjestyksessä: Kolehmainen Timonen ja Tiainen. Kävi selväksi, että Timonen oli tavoittanut minuuttia ennen lähteneen Kolehmaisen ja Arto Tiainen oli puolestaan imeytynyt Timosen kantaan lähdettyään taipaleelle minuuttia Timosen jälkeen. Kautto ja Koistinen muodostivat myös parin puolimatkassa, mutta he olivat lähteneetkin yhtä aikaa liikkeelle.

Bergkvist hiihti koko ajan joukon ensimäisenä ja saapui kärjessä myös 40 km:n asemalle. Tiainen saapui pian hänen jälkeensä tälle paikalle. Hän hiihti paljain käsin 10 asteen pakkasesta huolimatta. Tiainen oli jättänyt Kolehmaisen 500 metrin päähän. Timonen puolestaan sivuutti aseman 200 metriä Kolehmaisen jäljessä. Hyvin hiihtävä Veikko Räsänen oli tavoittanut kahta minuuttia häntä ennen lähteneen Hannu Tolsan.

* * *

Puuskainen tuuli kaatoi monet mäkimiehet -- Pauli Ukkonen voitti

Kuopio. — 20,000 katselijaa seurasi sunnuntaina hyvätasoista kamppailua mäkivoitosta Kuopion kansainvälisissä talvikisoissa. Aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta suurmäkeen, jonka mäkiennätys olisi lentokelin ansiosta luhistunut, jos tuomarineuvosto olisi sallinut vauhdintoton mäenharjalta. 22-vuotias kuopiolainen kirjaltaja Pauli Ukkonen saavutti ensimmäisen suurvoittonsa hypättyään 86 ja 87 metriä. Päivän pisimmän hypyn suoritti kuitenkin lahtelainen Timo Kivelä, jonka hyppy ensimmäisellä kierroksella kantoi 88 metriä. Tämä hyppy uupui vain 2.5 metriä Antti Hyvärisen nimissä olevasta neljän vuoden takaisesta mäkiennätyksestä. Kivelä sijoittui lähinnä tämän hyppynsä kolmanneksi. Ensio Hyytiä valtasi tiukassa kilvassa toisen tilan hyppäämällä molemmilla kerroilla "vaatimattomasti" 85,5 metriä. Paras ulkomaalainen oli norjalainen Tom Ole Nord, jonka 11 sija oli asiantuntijoillekin yllätys, koska hänet oli pelkästä ystävällisyydestä hyväksytty mukaan kilpailuun. Hän ei sijoittunut lauantain karsinnoissa 40 parhaan joukkoon. Norjalainen oli nimittäin kaatunut tällöin molemmat 84,5 metrin pituiset hyppynsä.

Monet hyppääjistä, joiden onni oli kohdata tuulenpuuska, kaatuivat alastuleessaan. Juhani Kärkinen mm. joutui toisella hypyllään karsimaan tuulenpuuskasta, joka lyhensi hypyn pituutta huomattavasti. Hän johti ensimmäisen hypyn jälkeen, mutta jäi sitten viidenneksi. Kankkonen taas kärsi tuomarien syrjinnästä.

PUIJON TULOSSATOA

50 km: 1) A. Tiainen 2.40.40, 2) L. Bergkvist 2.41.26, 3) P. Pelkonen 2,42,47, 4) V. Räsänen 2.43.27 5) N. Väisänen 2.43.55, 6) U. Sorjonen 2.44.43, 7) H. Tolsa 2.46.40. Seuraavina Söyring, Kolehmainen ja Koistinen.

Yhdistetty: 1) H. Kainulainen 450,8, 2) Thoma L-S 445,1, 3) K. Knutsen, Norja 442,3, 4) Jussila 441.8.

Naisten 10 km: 1) Siiri Rantanen 39.58, 2) Eeva Ruoppa 40.05, 3) Stefania Biegum, Puola 40.34, 4) Irmeli Nieminen, 40.40, Toini Pöysti 40.52.

Mäki: 1 P. Ukkonen 222.4 2) E. Hyytiä 221.8, 3) H. Silvennoinen 221,6, 4) T. Kivelä 219,4, 5) J. Kärkinen 217,8, 6) V. Kankkonen 216, 7.

Balas 186 sisähallissa

Leningrad. — 23-vuotias romanialainen olympiavoittaja Ionda Balas saavutti mmaliskuun 18 pnä pidetyissä kilpailuissa epävirallisen sisäratojen maailmanennätyksen naisten korkeushypyssä.

Hän selviytyi kirkkaasti riman yli sen ollessa 186 sentin korkeudessa. Tulos on sama kuin hänen nimissään oleva virallinen ulkoratojen maailmanennätys.

Rönnlund voitti kuudennen kerran

Haaparanta. — Ruotsin Asser Rönnlund voitti lauantaina kuudennen peräkkäisen kerran Haaparannan 23 kmn hiihdon. Suomen Toimi Alatalo oli toinen ja Norjan Öysby kolmas. Alatalo oli puolitoista minuuttia jälessä voittajasta ja norjalainen saman verran Alatalosta.

Voittajan aika oli 1.16.27.

"Paratiisi" ja todellisuus

Aurinkoinen Etelä-Italia, Amalfin, Taorminan tai Cagliaran hymyilevät rantamaisemat, väikkyvät monen mielessä maanpäällisekä paratiisina, jota se ei kuitenkaan ole. Antonio Gramsci, fasistien vankiluolissa kuollut Italian kommunistisen puolueen eräs perustaja,; oli itse syntynyt eräässä pienessä Sardinian kylässä ja tunsi siten hyvin Etelä-Italian ongelmat. Hän tähdensi usein, että maan teollistuneiden pohjoisosien ja takapajuisten eteläosien välinen kuilu lyö leimansa koko Italian kehitykseen. Ei ole liioiteltua sanoa, että sellaisten alueiden kuin Kalabrian, Basilicatan, Sisilian tai Sardinian talouselämä on luonteeltaan siirtomaatyyppistä: teollisuus on heikosti kehittynyttä, raaka-aineet kulkeutuvat jalostamattomina pohjoiseen tai ulkomaille, palkat ja elintaso ovat alhaisemmat kuin muualla maassa.

Etelä-Italian teollinen takapajuisuus lyö leimansa koko yhteiskunnalliseen elämään: Sisiliassa Mafia, Sardiniassa verikosto ja rosvouksia, kaikissa näissä maakunnissa tavatonta joukkohätää, asuntopulaa, nälkää ja lukutaidottomuutta. Ja on helppo todeta, miten likeisesti teollinen takapajuisuus ja lukutaidottomuus ovat sidotut toisiinsa.

Virallisten, Italian hallituksen julkaisemien tilastojen mukaan oli vv. 1937—1940 sadasta Etelä-Italian asukkaasta vain 4,9 teollisuuden palveluksessa. —Pohjois-Italiassa vastaava luku oli 18,3. "Etelä-Italian teollisuuden tilanne ei sitten viime sodan ole mitenkään parantunut", sanotaan mainitussa tilastotutkielmassa edelleen, "ja vaikka mitään täsmällisiä tietoja ei olekaan käytettävissä, niin voidaan otaksua, että teollistumisen aste-ero pohjoisen ja etelän välillä on viiden sotavuoden aikana vielä kasvanut."

LAAJENEVA KUILU

Mutta tämä kuilu on laajentunut vielä sodankin jälkeen. Etelä-Italian teollisuus ei ole pystynyt käyttämään hyväkseen korkeakonjunktuureja, sillä sota tuhosi 90 % sen teollisuudesta, kun taas pohjoinen säästyi tässä suhteessa lähes täysin. Etelän tuotantoyhtymät menettivät 28 % omaisuudestaan ja joutuivat — kuten virallinen tutkimus huomauttaa — "erittäin vaikeaan tilanteeseen". Mutta lisäksi on vielä niin — mihin viralliset tutkimukset eivät puutu lainkaan — että pohjoisen teollisuusmonopolit ovat suorastaan jarruttaneet etelän mahdollisuuksia, ja että Italian yleinen talouspolitiikka on jättänyt etelän kehityksen kesannoksi. Ajatellaan vain Sisilian rikkikaivoksia tai Sardinian korkkiteollisuutta.

Tämä on hidan ja lukutaidottomuuden maaperää. Voimakas teollistaminen pystyisi korjaamaan asian, sillä se vie aina lukutaidottomuuden mennessään. Uusi teollisuus tarvitsee ammattitaitoisia työläisiä, ihmisiä, jotka osaavat enemmänkin kuin lukea ja kirjoittaa. Siitä ollaan Etelä-Italiassa kuitenkin vielä kaukana.

Vv. 1926—27 koko Italiassa oli väestöstä 24 % lukutaidottomia, 1931 lukutaidottomia laskettiin olleen 7,5 miljoonaa, mutta Etelä-Italiassa ja saarialueilla prosentti oli niin korkea kuin 34. Vv. 1951—52 lukutaidottomien määrä oli jo huomattavasti laskenut ja oli enää "vain" 8 %, mutta merkitsi silti 4 miljoonaa ihmistä. Mutta näiden virallisten lukujen kanssa ristiriidassa ovat marraskuussa 1951 suoritetun väestölaskennan tulokset, joiden mukaan lukutaidottomia oli 5,456,005 eli 12.5 % väestöstä ja lisäksi 13,037,627 ns. "puolilukutaidotonta" eli yhteensä 20,82 %. "Puolilukutaidottomina" pidetään ihmisiä, jotka ovat käyneet vain kolme vuotta kansakoulua. Valtion virallisiin tilastoihin on siis liitetty myös "puolilukutaidottomat" lukutaitoisten joukkoon, vaikka he eivät enää osaisikaan lukea ja kirjoittaa. Tämä jo alussa mainittu virallinen tilastotutkimus toteaa kuitenkin, että "taloudellisesti heikosti kehittyneillä Italian alueilla . . . joilla yhä tapaa alkukantaisia elämän- ja työolosuhteita" tullaan usein helposti uudelleen lukutaidottomiksi ja näin "nimenomaan sellaisten ihmisten kohdalla, jotka ovat jo saaneet alkeisopetuksen koulussa — tällaisissa tapauksissa on kysymys ns. 'palautuneesta' lukutaidottomuudesta."

ETELÄ KÄRJESSÄ

Puhuttakoon nyt sitten 5,4 miljoonasta lukutaidottomasta tai 18,5 miljoonasta lisäämällä "puolilukutaidottomat" heidän joukkoonsa, niin suurin osa heistä asuu kuitenkin maan eteläosissa. Siten esim. yksin Kalabrian alueella yli 30 % on lukutaidottomia ja samaa pätee myös Basilicataan. Eräissä kaupungeissa lukutaidottomien määrä käsittää yli puolet asukkaista:

Jatkuu 4:llä sivulla

URHEILUPAKINAA

Toronton Yrityksen 55-vuotisjuhlat onnistuivat odotetusti, sillä salintäyteinen yleisöjoukko sai ymmärtääkseni nauttia erittäin onnistuneesta laajasta ohjelmasta "rahansa edestä", kuten Kauppilan Victor antoi ymmärtää juhlien jälkeen. Olikin aivan entisajan juhlatunnelma korkealla.

Heti aluksi kutsui esittelijänä toiminut Ty Lemberg seuran perustavat jäsenet Karl Lehdon ja Enok Löppösen näyttämölle ja yksi seuran pikkutytöistä kiinnittikin ruusut "sankareiden" rintapieliin. Voimistelijoiden alkumarssin jälkeen, johon kuului pikkutytöstä ja pojista isompiin naisvoimistelijoihin ja miehiin, laulettiin yhteisin "rinnoin" O'Canada. W. Bohm marssitti tämän jälkeen ohjaamansa miehenalut mattoliikkeitä näyttämään. Tusinan verran näitä "alottelijoita" tekikin jos vaikka minkälaisia liikkeitä ja joukossa oli monta lupaavaa tulevaisuuden "miestä", jotka yleisö antavat itsestään kuulua tuonnempana. Sitten seurasi pikkutyttöjen esitys. Hämmästys valtasi katsojat, sillä tuo voimistelujoukko antoi ymmärtää, että heistä nousee se tuleva maineikas naisvoimistelusakki Yrityksellä. Liikkeet suoritettiin musiikin mukaan ja suoritus oli aivan mallikelpoista alusta loppuun asti. Nancy Tervola onkin tehnyt suuren työn ohjatessaan nämä nuoret tytöt jo näin hyvälle alulle näissä merkeissä. Kiitokset niin Nancylle kuin Wilbertillekin uhrautuvaisuudestaan. Soololaulua ilahdutti Elma Semelius taaskin yleisöä onnistuneeseen tapaansa ja säestyksestä huolehti Annikki Numminen taidolla, säestäen muuten koko ohjelman ajan tässä. Kun Dolores Niskasen ohjaamat naisvoimistelijat astuivat areenalle vannevoimisteluesityksineen, saikin yleisö taas nähdä tuota hiottua ja varmaa esitystapaa, joka onkin jo vuosia ollut tämän "valttina" — ilmoitti Ty että kahvia ja virvokkeita on nyt lupa nauttia puolisen tunnin ajan.

Väliajan jälkeen seurasi onnittelujen luideen lukeminen. Jehu, Beaver Lake, Isku, Port Arthur, P. Voutilainen, E. Laakso esitti C. SJ:n Toronton osaston ja L. Penttinen Ohjelma ja toiminnan järjestämistoimikunnan onnittelut. Enok Löppösen lahjoittaman upean kiertopalkinnon Yrityksen parhaalle urheilijalle suurjuhlissa, sai vuodeksi haltuunsa tunnettu monipuolisuusurheilijamme Eero Takala ja vielä oli A. Jalonen lahjoittanut ansioituneimmalle nuoremmille naisvoimistelijoille kauniin kiertopalkinnon, joka tullaan ensikerran jakamaan tulevan kesän suurjuhlissa. Suomesta hiljattain tullut Erkki Inkinen soitti kolme kappaletta viulullaan ja ylimääräinenkin vaadittiin. Hän onkin taiteilija alallaan, niin hiottua ja kaunista oli hänen esityksensä, mutta hänhän kuuluukin tietääkseni jo nyt Toronton kaupungin orkesteriin. Kiitos. Kymmenhenkinen kansantanssijoukko esiintyi samalla ohjelmallaan, minkä he olivat esittäneet kaksikin eri kertaa Hart-Housessa tätä ennen. Ohjauksesta oli huolehtinut Dolores Niskanen ja esitys oli hyvä.

Kaikille tuttu Heikkimme, Henry Huhtanen esitti sitten lyhyen historiikin Yrityksen toiminnasta tältä 55 vuoden ajalta. Siinä yhteydessä koetti laatijana ollut edes jollain muodoin julkituoda toiminnan eri vaiheita tältä pitkältä taipaleelta. Veljekset Tomi ja Maikki esittivät rumpu ja haitarisoolon, kaksi eri kappaletta, jonka yleisö palkitsi suosionosoituksillaan. Sitten "itte uroot" Yrityksen miesvoimistelijat esittivät sarjan erilaisia mattoliikkeitä ja voimmekin sanoa, että esitys oli kaikin puolin onnistunut, ohjauksesta oli huolehtinut tietääkseni itse Eric Junnila ja joukossa oli aivan akrobatiaakin lähenteleviä esityksiä. Itämaisen kynttilätanssin esitys oli hieno ja voimme sanoa hyvin harjoitettu sekä sen jälkeen Dolores Niskasen soolotanssi samoissa merkeissä. Pauli Hietala säesti niin miesten kuin muitakin esityksiä haitarillaan tunnettuun tapaansa ensiluokkaisesti. Juhlien loppunumerona oli "Sextetti" Ty Lembergin "yhtyeen" esittämänä ja kunhan vielä saavat uusia kappaleita ohjelmaansa, tulevat he "valloittamaan" yleisömme esityksillään. — Vaasan Jukka.

Shevtshenkon kuolemasta kulunut 100 v.

Taras Grigorjevitsh Shevtshenko syntyi maaorjan perheessä Kievin lähellä 10 päivänä maaliskuuta 1814. Pikkupoikana hän joutui rengin työhön, yleni sitten palvelijaksi ja pääsi vihdoin maalarin oppiin tunnetun ulkomaalarin luokse Pietariin. Kaksikymmentäneljävuotiaana, jo kypsänä maalarina ja runoilijana, hänet ostettiin vapaaksi muutamien venäläisten taiteilijain toimesta ja lähetettiin Taideakatemiaan. Kaksi vuotta myöhemmin hän julkaisi esikoiskokoelmansa, tietenkin ukrainankielellä. Suuri Belinski kohdisti heti huomionsa häneen.

40-luvulla Shevtshenko liittyi vallankumouksellisten demokraattien salaseuraan ja kirjoitti joukon vallankumousrunoja, jotka vielä ovat eläviä taistelulyriikkaa. V. 1847 tsaari pidätti Shevtshenkon ja lähetti hänet Orenburgiin, jossa hän joutui viettämään poliittisen pakkotyövangin ankaraa elämää kymmenen vuoden ajan. Siperiassa hän tapasi lukuisia ammattivallankumouksellisia Venäjältä ja Puolasta. Shevtshenko kirjoitti siellä runoja ja kertomuksia, jotka ovat kriitillisen realismin mestariteoksia. Hänen johtoteemanaan oli talonpoikaiston vallankumous. Samalla hänen taiteellinen aiheenkäsittelynsä muuttui julistavan retorisesta eläväksi, syvästi inhimilliseksi.

V. 1858 Shevtshenko vapautettiin. Hän palasi silloin Venäjälle ja toimi läheisessä yhteistyössä Tshernyshevskin "vallankumouspuolueen" johtomiesten kanssa lukuisia vetoomuksia, julistuksia ja kirjasia, jotka levitettiin talonpoikaisten keskuuteen. Samaan aikaan hänen runoutensa kohosi täyteen kukoistukseensa. Hänen poliittinen satiirinsa sai mahtavaa voimaa, kuten runossa, jossa hän näkee miten "tyynet ihmiset riemuitsematta, kuljettavat tsaarin hirteen". Hänen kuvakielensä kehittyi rohkeaksi ja syvälliseksi.

Uusi tsaari, Aleksanteri II, yritti vaikuttaa runoilijan vapaamielisillä eleillään ja rauhallisten monarkista kehitystä kannattavien kirjailijoiden painostuksella, mutta Shevtshenko ei taipunut. On todennäköistä, että hän v. 1859 käydessään viimeisen kerran Ukrainassa sosialistiset työhön, jonka tuloksena saatiin aikaan kaikkien manalaisten talonpoikien yhdistyminen. Silloin hän oli jo poliisin valvonnan alaisena vakoilijoiden ympäröimä ja lausuttuaan runojaan ukrainalaisten talonpoikien kokouksessa hänet tuomittiin elinikäiseen maanpakoon. Shevtshenko oli tällöin jo kuolemansairas, ja 10. 3. 1861 hän kuoli sydänhalvaukseen.

Nerokkaan kirjailijan maine on jo kauan sitten ulottunut yli Ukrainan ja Venäjän rajojen. Hänen intohimoinen julistuksensa sai vastakaikua myös ei-slaavilaisten kansojen keskuudessa, vaikka hän tietenkin on erityisen läheinen ja rakas juuri näille. Shevtshenkon tuotteita käänsi ensimmäiseksi vieraille kielille puolalainen runoilija L. Sowinski 1860. Viime vuosisadan lopulla ilmestyi hänen runojaan ja kertomuksiaan saksan kielellä ja englannin kielellä tämän vuosisadan alussa. Italialainen antologia on tekeillä. Korea, Kiina ja Japani tuntevat hyvin Shevtshenkon. Louis Aragon, jonka toimesta on ranskannettu joitakin Shevtshenkon runoja, on sanonut hänestä: 'Shevtshenko avasi maailman kirjallisuudelle ja kansoille Ukrainan kansan vanhat ja uudet haaveet, sen kärsimykset ja sen sankarit." Shevtshenkon runot eivät ole "kuollutta runoutta". Unkarin kirjallisuusarvostelijat sanovat Taras Shevtshenkoa "Ukrainen Petöfiksi", joka edelleen kuuluu ihmiskunnan puolesta taistelevien eturintamaan.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur, Ont. — Thunder Bayn piirioikeudessa annettiin täällä viime viikolla kansalaispaperit 61 hakijalle, jotka olivat saapuneet siirtolaisina monista muista maista. Suomalaisia Canadan kansalaispaperien saajia oli tällä kertaa 9 henkeä.

* * *

Fort Williamin kaupungin valtuusto viime maanantain kokouksessaan käsitteli Bell Telephoneyhtiön tarjousta pitkämatkan puhelujen välittämiseen nähden, mutta päätti odottaa Northern Telephone yhtiön hakemusta, jotta voitaisiin päättää kumpiko on edullisempi. Bell-yhtiön taksat ovat korkeat.

* * *

CSJ:n "kyntäjät" läpäisevät toimintakautensa sarjajuhlakilpailussa tämän viikon lauantaina pidettävällä mainiolla ohjelmatilaisuudella. "Kylväjät" sarjajoukko astuu remmeihin viimeistä ponnistusta varten maaliskuun 26 pstä alkaen kahden viikon ajaksi. Saamme siis kuulla mitä ovat kilpakaverit saaneet valmiiksi.

On jo myöskin päätetty, että suuri sarjajoukkojen yhteinen sovintojuhla toimeenpannaan huhtikuun 15 p:nä. Silloin kuullaan tulokset. Tilaisuudessa tarjotaan kummankin parhaimmat helmet ohjelmallisestikin Järvienpään suomalaisille. Niinpä toivotaan, että silloin tulevat ystävät läheltä ja kaukaa. Samalla kun sarjajoukot kiittävät eri vuoroillaan saamastaan yleisestä kannatuksesta, myös sovintojuhliin nähden lähettävät yhteisen kutsun kaikille. — ATH

W. Eklund puhuu Don haalilla huhtikuun 2 pnä

Toronto. — Vapauden toimittaja W. Eklund puhuu täkäläisellä Don-haalilla sunnuntaina, huhtikuun 2 pnä kello 2 ip.

Aikaisemmin päivällä — alkaen tarjoilu kello 12.30 päivällä, on Don-haalilla saatavissa mainio laatikkopäivällinen jälkiruokineen. Myös tarjoillaan kahvia palan painimeksi.

Täällä hyvin tunnettu tov. Eklund alustaa ajankohtaisen kysymyksen siitä, miten pitäisi meidän suhtautua ensi kesänä perustettavaan uuteen puolueeseen. Tulkaa vaihtamaan mielipiteitä tästä mielenkiintoisesta asiasta. Terveluloa läheltä ja kaukaa.

— Kreikka vei ulkomaille 60,318 tonnia tupakkaa 1960. Sen arvo oli $37,000,000.

SUOMEN
viikko- ja kuukausi-julkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c

"APU"
Irtonumeron hinta 25c
Postitse lähetettynä 30c

"Lukemista kaikille"
(koko perheen julkaisu)
Saatavana numerot 41, 42, 45, 47, ja 50
— Irtonumeron HINTA 25c ynnä postikulut 10c, kolmesta numerosta postin kautta lähetettynä.

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8
(Joulunumero 40c)
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 46, 49, 50, 51, 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numero 4
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Tammikuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Saatavana numerot 7 ja 8
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Saatavana numerot 4, 5 ja 7
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HI. 4-3356 — HELEN HIRVONEN WA. 3-4378
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

VAPPUTERVEHDYS
Vapauden Vappunumeroon!

Työväen kansainvälisen juhlapäivän Vapun johdosta ilmestyy Vapaus erikoisena juhlanumerona huhtikuun 20 pnä. Vappunumerossa julkaistaan yksityisten ja järjestöjen tervehdyksiä sekä liikelaitosten ilmoituksia. Yksityisten tervehdysten hinnat 25 sentistä $1.00. Toivotaan, että saataisiin mahdollisimman paljon 50c tervehdyksiä. — Kehyksessä julkaistavan tervehdyksen halvin hinta $2.00. **Tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään huhtik. 13 päivään mennessä.**

Kerääjän nimi ....

Paikkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
kaikille työläisile ja Järjestömme jäsenille
KULTAVUOTEMME MERKEISSÄ
toivottaa
CSJ:n LONG LAKEN OSASTO
R.R. 2, SUDBURY, ONTARIO

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
Laskin's Furniture & Appliances
LIMITED
Puhelin 4-8471 89 Cumberland Street Port Arthur, Ontario

JUHLATERVEHDYS!
R. C. ADDISON
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖJÄ
Puhelin DI 5-9251
11 St. Paul St., Port Arthur, Ont.

Hauskaa pääsiäistä
toivottaa
SUOMALAINEN
Kukkakauppa
VIOLET FLORIST
172 S. Algoma Street
Kukkia kaikkiin tilaisuuksiin
Suomalainen palvelu. Kotiinkuljetus haluttaessa. Avoinna kello 9—6 ip.
PUHELIN DI 5-7931

Juhlatervehdys!
STAN'S
Service Station
VUOKRAA TRANS-CANADA PERÄ- JA ASUNTOVAUNUJA
Ystävällinen palvelus
407 Fort William Road
Port Arthur Ontario

Hauskaa pääsiäistä
toivottaa
TOURTELLOT
Hardware Co. Ltd.
Kaikkea rauta-alaan kuuluvaa
Puhelin 5-7381
235 Arthur Street
Port Arthur Ontario

Hauskaa pääsiäistä
toivottaa
MacDolcetti & Son
C.C.M. polkupyöriä
Lasten pyöriä ja luistimia
Polkupyöriä korjataan
SUOMEA PUHUVIA KAUPPA-APULAISIA
Puhelin 5-5522
38 S. Court St. Port Arthur

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
toivottaa
PETERSON
Electric Co. Limited
Puhelin 4-2471
266 VAN NORMAN ST.
PORT ARTHUR
Jättäkää televisio- ja radiokorjaukset pätevän ja kokeneen suomalaisen teknikkomme suoritettavaksi. Ajatellessanne uuden tai käytetyn ostoa, on ensin viisasta kysyä ammattimiehen neuvoa.
Myös varustamme teille tarvittavat huonekalut

Hauskaa pääsiäistä
toivottaa
Kivelä Bakery
PUHELIN DI 5-6233
111 SECORD ST.
Aino ja Matti Nyström
Matt's Bakery
PUHELIN DI 5-7172
305 Bay St. Port Arthur, Ontario
Saatavana maukkaimmat leivokset, kovaleipä ja korput
HYVÄ RUISLEIPÄ

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
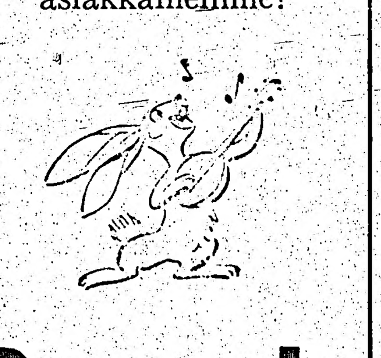
Doran's
Northern Ontario Breweries Limited
NORTH ALGOMA STREET
PORT ARTHUR, ONTARIO

Hauskaa pääsiäistä
SAASTO'S MEN'S WEAR
SUOMALAINEN MIESTEN VAATETUSLIIKE
294 Bay St. Port Arthur
Puhelin DI 5-5012
635 Simpson St. Fort William
Puhelin MA 2-2251

FUJI MICRO SAFETY ▲ N

Anna Louise Strongen muistelma:

Mao Tse-tungin "paperitiikeri"-lausunto ja historian todistus

Kiinan kansan johtajan Mao Tse-tungin lausunto, että imperialismi ja kaikki taantumukselliset ovat paperitiikereitä, on muuttunut poliittisessa kielenkäytössä lentäväksi lauseeksi. Tämä vertaus esitettiin ensi kerran maailman lehtien palstoille haastattelussa, jonka Mao Tse-tung oli myöntänyt vuonna 1946 amerikkalaiselle s a n o m a lehtinaiselle Anna Louise Strongille, joka oli saapunut kansan vapautusarmeijan hallussaan pitämille alueille Jenaniin. — Anna Louise Strong kertoo seuraavassa muistelmia tästä kuuluisaksi tulleesta haastattelusta ja olosuhteista, joissa se annettiin.

TILANNE HAASTATTELUN AIKANA

Kun saavuin Jenaniin kesällä 1946 olivat toinen maailmansota ja siihen liittynyt japanilaisvastainen sota päättyneet juuri vuosi aikaisemmin. Useimmat ihmiset Amerikassa pitivät yhä Neuvostoliittoa ja Kiinaa liittolaisvaltioina, mutta taantumukselliset ainekset olivat jo aloittaneet kylmän sotansa.

Kiinassa jatkui muodollinen aselepotila Tshiang Kai-shekin ja kommunistien johtamien joukkojen välillä, mutta sitä loukattiin tavan takaa Tshiangin toimesta, jonka aseelliset hyökkäykset kommunisteja vastaan olivat jatkuneet jopa japanilaisvastaisen sodan aikana. Amerikan virallisena asenteena oli, että Kiinan pitäisi yhdistyä Tshiangin alaisena ja että kommunistien pitäisi luopua erillisistä armeijoistaan ja tulla laillistetuiksi vähemmistöpuolueena. Oli allekirjoitettu aselepo, joka tunnettiin Marshallin aselepona, koska kenraali George C. Marshall myös allekirjoitti sen. Pekingiin oli perustettu "toimeenpaneva päämaja" johon Tshiang ja kiinalaiset kommunistit osallistuivat amerikkalaisen puheenjohtajan alaisena.

Washingtonin tarkoitus oli saada päämajan avulla valvontaansa koko Kiina. Se käytti aselepoa kuljettaakseen Tshiangin sotilaita laivoin ja lentokonein Pohjois- ja Koillis-Kiinaan, paikkoihin, joista he voisivat helpommin hyökätä pohjoisen vapautettujen alueiden kimppuun.

Kun vuoden 1946 alussa aselepo oli virallisesti olemassa, olivat toimeenpanevan päämajan lentokoneet vapaasti sanomalehtikirjeenvaihtajien käytettävinä. Sen vuoksi minulla oli mahdollisuus lentää San Franciscosta Shanghaihin ja sieltä Pekingiin ja edelleen pohjoiseen eri vapautetuille alueille, joista useimmilla kukaan ulkopuolinen ei ollut käynyt.

Lensin Jenaniin ensi kerran loppukesällä 1946 ja palasin sinne uudelleen lokakuussa samana vuonna. Jenanissa viivyin edelleen koko talven 1946—47, kunnes kaupunki evakuoitiin maaliskuussa 1947.

Jenan oli Kiinan kommunistisen puolueen toimintakeskus sekä puheenjohtajana Maon, Tshu Tehin ja monien muiden keskuskomitean jäsenten asuinpaikka.

Kaupunki oli Tshiangin Sianssa toimineen kenraali Hu Tsungnanin taholta tulleen sotilaallisen uhan alaisena. Oleskeluni aikana Hun koneet lensivät usein alueen yli tähystystarkoituksessa ja pudottivat joskus pieniä pommeja, mutta nämä hyökkäykset eivät olleet alkuunkaan vakavia.

Saavuin Maon kotiin kuorma-autolla, joka ajoi rotkoon, jossa keskuskomitean päämaja sijaitsi. Jonkin matkan päässä kuorma-auto pysähtyi jyrkän vuoripolun viereen. Kiipesimme maissinkorsien ja tomaatinvarsien yli laajalle savipengermälle, josta avautui pitkä rivi luolia jyrkässä rinteessä. Niistä neljä muodostivat puheenjohtaja Maon kodin.

Istuimme iltapäivän tunnit tasaisella savipenkereellä omenapuun alla etäisten kukkuloiden avautuessa eteemme.

VERTAUS PAPERITIIKERISTÄ

Maon suora puhe, laaja tietopiiri, terävä analyysi ja runollinen kuvakieli tekivät hänen keskustelustaan vaikuttavimman milloinkaan kuulemastani. Puhuessaan Tshiangin joukoilta vallatuista amerikkalaisista aseista hän nimitti niitä "verensiirroksi Amerikasta Tshiangille, Tshiangilta meille". Amerikkalaisesta imperialismista hän käytti monia vertauksia. Kerran hän sanoi: "Se on historian voimakkain ja myös historian heikoin. Pilvenpiirtäjä on korkein, mutta perusta on horjuvin".

Vertauskuvaa "paperitiikeristä" käytettiin tämän keskustelun aikana, ja erityisesti minuun vaikutti, ei ainoastaan vertauskuva, vaan se tapa, miten puheenjohtaja Mao englantia osaamatta kykeni oikaisemaan sanojensa epätarkan käännöksen. Hänen sanoessaan, että taantumukselliset hallitsijat ovat paperitiikereitä, sana käännettiin "variksenpelätiksi". Mao keskeytti heti tulkin puheen ja pyysi minua kertomaan hänelle, mikä "variksenpelätti" oikein on. Selostettuani asian hän ilmaisi heti paikalla tyytymättömyyttä ja sanoi, ettei hän tarkoittanut tätä.

Paperitiikeri, hän sanoi, ei ole mikään nukke variksen pelättämiseksi. Se pelottaa lapsia. Se näyttää hirvittävältä tiikeriltä, mutta puristetusta paperista valmistettuna se itse asiassa pehmenee kostuttuaan ja rankkasateessa se häviää kokonaan.

Ennen helmikuun vallankumousta 1917 Venäjällä, hän sanoi, tsaari näytti hyvin voimakkaalta ja hirvittävältä. Mutta helmikuun sade huuhtoi hänet olemattomiin. Historian myrskyt pyyhkäisivät Hitlerin tieltään. Niin myös japanilaiset imperialistit. He kaikki olivat paperitiikereitä.

Sama tapahtuisi kaikille imperialisteille ja taantumuksellisille. Heidän voimansa perustui vain kansan tietämättömyyteen. Kansan tietoisuus on peruskysymys. Eivät atomipommien räjähdysaineet, vaan ihminen, joka niitä käsittelee. Häntä on vielä valistettava . . . Hetken kuluttua hän lisäsi: Kommunistiset puolueet ovat todella voimakkaita, koska ne herättävät kansan tietoisuutta.

VAIKEITA PÄIVIÄ

Eräs Jenanin synkistä päivistä oli päivä, jolloin saapui uutinen, että kenraali Marshall oli antanut arviolta kahden miljardin dollarin arvosta "sotaylijäämää" Tshiang Kai-shekille. Tämä musersi kaiken arvailun, että Amerikka muka toivoi kansalaissodan välttämistä Kiinassa; se suoranaisesti rohkaisi Tshiangia jatkamaan yleishyökkäystä. Puheenjohtaja Mao itse kertoi minulle uutisen.

Juuri tällöin hän sanoi: "Lopussa me turvaudumme Tshiangin sotilaisiin. Me menetämme miehiä, mutta me otamme miehiä myös vangiksi ja jotkut tulevat meidän puolellemme. Siten me menemme eteenpäin".

Tein jonkin huomautuksen Yhdistyneiden Kansakuntien toimimisesta välittäjänä kansalaissodassa, mutta Mao pudisti päätään. "Se ei ole luotettava. Vain Tshiangin sotilaat ovat luotettavia". Hymyn häivähtäessä hän lisäsi: "Tshiangin sotilaat ovat erittäin hyviä sotilaita. He tarvitsevat vain hieman poliittista koulutusta . . ." Maon strategia oli luottavaista, sillä hyökkäävissä armeijoissa hän näki Kiinan kauan sorretun talonpoikaiston, joka ei voinut jäädä hänen vastustajakseen, vaan joka hänen täytyi voittaa puolelleen.

Minulla on hyvin selvä muisto viimeisestä keskustelustani puheenjohtaja Maon kanssa Jenanissa. Se tapahtui maaliskuun alussa v. 1947, jolloin Jenan oli melkein evakuoitu. Kolmen kuukauden ajan Hu Tsung-nanin joukot olivat tehneet hyökkäysretkiä sen alueen rajaseudulla, jonka pääkaupunki Jenan oli. Tänä aikana suurin osa Jenanin toimintapiireistä oli "hajotettu", missä taktiiassa kommunisteilla oli kokemusta ja mitä he usein käyttivät.

Keskuskomitea oli jo tyhjentänyt luolansa ja muuttanut noin viidentoista kilometrin päähän jyrkemmille vuorille.

Puheenjohtaja Mao sanoi minulle, että minun täytyi lähteä nopeasti Jenanista aamukoneella, sillä jos viipyisin vähänkään kauemmin, saattaisin huomata joutuneeni eristetyksi pitkäksi aikaa. En voisi mennä vuorille minne he menisivät. Mutta nyt tiedossani oli kaikki Jenanista ja vapautetuista alueista ja strategiasta, jolla kansan vapautusarmeija voittaisi Tshiang Kai-shekin. Minun on vietävä nämä uutiset maailmalle, "Sitten kun taas olemme yhteydessä maailmaan, te tulette palaamaan". Se tapahtuisi noin kahden vuoden kuluttua, hän arveli. Tosasiassa odotusaika osoittautui jonkin verran lyhyemmäksi.

LOHDUTUSTA AMERIKKAAN

Näytin hänelle kirjeen, joka oli tullut sinä päivänä New Yorkista lentokoneella jolla itse lähtisin seuraavana päivänä. Se oli täynnä jännitystä ja huolta. "Edistykselliset eivät tee mitään muuttaakseen Amerikan ulkopolitiikkaa", kirjoitti ystäväni. "Heidän täytyy taistella pelastaakseen edes oman nahkansa. Toivon, ettei kiinalaisilla kommunisteilla ole mitään illuusioita siitä, mitä Amerikan hallitus saattaa tehdä".

Mao Tse-tung hymyili. Ei, hänellä ei ollut illuusioita. Mutta hän arveli, että amerikkalaiset edistykselliset yliarvioivat amerikkalaisten taantumuksellisten voiman ja aliarvioivat demokraattisten joukkojen voimaa. Se oli psykologinen heikkous amerikkalaisten edistyksellisten keskuudessa, hän sanoi.

Amerikkalaisella taantumuksella on raskas taakka, hän jatkoi. Sen on pidettävä pystyssä koko maailman taantumuksellisia. Ja jos se ei voi pitää heitä pystyssä, heidän talonsa on luhistuva. Siinä talossa on yksi tukipylväs. Kuten kaikki taantumukselliset historiassa, amerikkalaiset taantumukselliset tulevat osoittautumaan vain paperitiikereiksi. Amerikan kansa sinänsä on voimakas, sen voima on pysyvä.

Ajattelin ystävääni New Yorkissa keskuslämmityshuoneistossaan, ei vielä vaarassa joutua vankilaan, vielä vähemmän kuolemaan, joka oli huolestunut amerikkalaisten taantumuksellisten toimista. Ja ajattelin, miten puheenjohtaja Mao keskuskomiteansa kanssa otti vastaan Tshiang Kai-shekin nelimiljoonaisen armeijan täyden voiman uusine amerikkalaisine aseineen, joita vastaan kommunisteilla ei ollut edes ilmatorjuntatykkejä, ja miten he nyt jättivät viimeisen pääkaupunkinsa ja lähtivät Pohjois-Shensin vuorten talviseen yöhön, niin luottavaisina Kiinan kansan voimaan ja omaan analyysiinsä siitä, kuinka tuo voima päästetään vapaaksi ja organisoidaan, että he puhuivat luontevasti todennäköisestä paluuajastaan ja lähettivät New Yorkissa olevalle ystävälle lohduttavan sanoman, että amerikkalaisia taantumuksellisia ei pitäisi pelätä liiaksi.

14 VUODEN TODISTUS

Kuluneet 14 vuotta Kiinassa ja maailmassa ovat todistaneet paperitiikeri-lausunnon oikeaksi, mutta toiset osaavat analysoida tätä historiaa paljon paremmin kuin minä. Ensimmäisen todisteen väitteen virheettömyydestä antoi Kiinan oma vapaussota.

Kun Tsiang Kai-shek keskikesällä v. 1946 aloitti sodan kansan vapausarmeijaa ja vapautettuja alueita vastaan Tshiangilla oli yli 4 miljoonan miehen armeija, jonka USA oli aseistanut taistelemaan Japania vastaan; hänellä oli kaikki miljoonan japanilaisen luovuttamat aseet jo lisänä sotatarvikkeita Amerikasta kahden miljardin USAn

(Jatk. siv. 5)

"Paratiisi" ja todellisuus

(Jatkoa 3:nnelta sivulta)

Matera (Basilicata)	50,1 %
Potenza (Basilicata)	50,25 %
Reggio Calabria (Kalabria)	56,45 %
Catanzaro (Kalabria)	60,84 %
Catanisetta (Sisilia)	51,66 %
Agrigento (Sisilia)	53,45 %
Cagliari (Sardinia)	50,36 %
Nuoro (Sardinia)	51,32 %

Silmäys kartalle tai maantieteen kirjaan osoittaa, että nämä eivät suinkaan ole mitään merkityksettömiä syrjäkyliä. Cagliari on Sardinian autonomisen alueen pääkaupunki, jossa on jopa yliopisto ja kaikki muut ovat maakuntien pääkaupunkeja.

Sisiliasta tiedetään, että ensimmäiselle kansakoululuokalle tulee vain 90 % oppivelvollisista ja viidennellä luokalla heistä on jäljellä enää 50 %. Saman tapaista on kautta Etelä-Italian. Mikä siihen on syynä?

TYÖNTEKO TÄRKEINTÄ

"Hätä, sopivien koulutilojen puute ja ylikansoitus olivat pääsyinä siihen, että oppivelvollisuutta ei aina voida käyttää täydessä mitassa hyväksi", sanotaan tässä yhteydessä paljon siteeratussa virallisessa tutkimuksessa. Täsmällisesti sanottuna tilanne on tämä: vanhemmat tarvitsevat lapsensa tähdellisemmin työvoimaksi pelloille tai paimentamaan karjaa kuin istumaan koulunpenkillä. Lukemisesta tai kirjoittamisesta ei kukaan talonpoika tai maatyöläisen lapsi ole saanut vielä enempää leipää, mutta vanhemmat kylläkin enemmän vaikeuksia, sanotaan. Cagliarin, Sassarin, Palermon ja Napolin yliopistoissa näitä lapsia ei tapaa koskaan. Eikä tilanne kaupungeissa ole sen parempi. Isä on työtön ja poikanen, usein ei vielä kymmentäkään ikävuottaan täyttänyt, yrittää tuoda kotiin muutaman liiran toimien apulaisena bensiiniasemalla tai piccolona kahvilassa. Se on tärkeämpää kuin lukeminen tai kirjoittaminen! Sillä ne, jotka ovat kotona, elävät mitä suurimmassa hädässä, asuvat kyhätyissä vajoissa, parakeissa, jopa luolissa, he näkevät nälkää ja heidän tilanteensa näyttää usein täysin toivottomalta. Kukapa silloin ajattelisi, että lapsen on opittava lukemaan ja kirjoittamaan, kun hän samaan aikaan voi ansaita muutaman liiran!

Milloin Italia on pääsevä eroon tästä vitsauksestaan — niin, paljon muutoksia tarvitaan ennen kuin se tapahtuu. — Kurt Seliger.

Hauskaa pääsiäistä kaikille!

AARNIO'S RESTAURANT

310 Bay Street, Port Arthur, Ontario

Erikoisuutenamme maukkaat kyljys- ja pihvipaistit - Kahvia ja voileipiä - Avoinna joka päivä

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
SUOMALAISILLE YSTÄVILLEMME!

LOWERYS LIMITED

KONTTORIVARUSTEITA - PÖYTIÄ - TUOLEJA
KABINETTEJA, POSLIINI- JA MUITA LAHJAESINEITÄ

Puhelin DI 4-1521

30 S. Cumberland Street — Port Arthur, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ SUOMALAISILLE

toivottaa

IMPERIAL BANK OF CANADA

D. G. HALL, MANAGER
Main Branch

H. E. ROBERTSON, MANAGER
Bay & Algoma Branch

PORT ARTHUR, ONTARIO

Hauskaa pääsiäistä kaikille!

toivottaa

WANSON LUMBER COMPANY LTD.

"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"

PUHELIN DI 5-6589

77 John Street — Port Arthur, Ont.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ ASIAKKAILLEMME!

SALONEN'S ESSO SERVICE

120—128 S. ALGOMA ST. — PUHELIN 4-0287 — PORT ARTHUR, ONTARIO

AUTOJEN VOITELU- JA HUOLTOTYÖT TEEMME HUOLELLA!

Nyt on sopivin aika laittaa autonne kesäajokuntoon. Uudet renkaanne ja patterinne saatte edullisimmin meiltä.

Suorittaessanne seuraavan kerran autossanne öljynvaihdon, ottakaa . . .

UUTTA ESSO EXTRA Moottoriöljyä

Hauskaa pääsiäistä suomalaisille asiakkaillemme!

CANADIAN NORTHERN HOTEL

BILL KAUZLARICH, uusi omistaja ja liikkeenhoitaja

Bay ja Cumberland katujen kulmassa — Port Arthur, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ SUOMALAISILLE

toivottaa

NORTHERN WOOD PRESERVERS
LIMITED

Second Avenue — Puhelin 5-6537 — Port Arthur, Ontario

Hauskaa pääsiäistä

ENO'S
Electric & Furniture

SUORITAMME KAIKKEA SÄHKÖALAN TYÖTÄ

Tulkaa tai soittakaa:
PUHELIN DI 5-8212

196 S. Algoma Street
Port Arthur — Ontario

JUHLATERVEHDYS!

Rudolf E. Hulkko
ASIOITSIJA

Tulkki-, käännös- sekä muita alaani kuuluvia töitä

Puhelin DI. 4-1128

148 S. Algoma Street
Port Arthur — Ontario

Hauskaa pääsiäistä suomalaisille asiakkaillemme!

Milton Francis Lumber Co. Ltd.

99 S. Cumberland St. — Puhelin DI 5-7394 — Port Arthur, Ontario

Maaleja, puutavaraa, rakennustarvikkeita ja polttoaineita.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA ASIAKKAILLEMME!

SHAW BAKING CO. LIMITED

LEIPÄÄ - LEIVOKSIA - RASVARINKELEITÄ

240 S. Algoma St. — Puhelin DI. 5-7327 — Port Arthur, Ont.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ

toivottaa

NOR-SHOR MOTOR HOTEL

MICHAEL R. ZALE omistaja

TEHKÄÄ TILAUKSENNE DI 4-9621

450 Memorial Avenue — Port Arthur, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ

toivotamme kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

Algoma & Acme

LAUNDERERS & CLEANERS

Vanhin puhdistus- ja pesulaitos Järvienpäässä

Lähettäkää vaatteet puhdistettavaksi ja korjattavaksi

287 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin DI 4-1522

209 McVicar Street — Fort Filliam, Ont. — Puhelin MA 3-8033

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ KAIKILLE!

UNIVERSAL AUTO PARTS

Käytettyjä osia kaikenlaisiin autoihin ja trokeihin jne.

406 Fort William Rd. — Puhelin DI 5-5631 — Port Arthur, Ontario

Pääsiäistervehdys suomalaisille asiakkaillemme!

SPEED'S AUTO-ELECTRIC SERVICE

Erikoisalamme koneiden kunnostaminen ja pyörien suuntaus
Tuokaa autonne kunnostettavaksi talviajoa varten

429 Fort William Road — Puhelin DI 5-9692 — Port Arthur, Ontario

Hauskaa pääsiäistä osuuskuntamme jäsenille ja asiakkaille!

INTERNATIONAL CO-OP STORES
LIMITED

176 S. ALGOMA STREET — PORT ARTHUR, ONTARIO

Sivumyymälät: Fort William — Geraldton — Kaministiquia

Osuusliikkeemme liha- ja ruokatavaraosastot tarjoavat kaikkia tavaroita ja herkkuja juhla-ajan aterioita varten.

TEHKÄÄ TILAUKSENNE AJOISSA!

HAUSKAA JA ILOISTA PÄÄSIÄISTÄ
TOIVOTAMME KAIKILLE SUOMALAISILLE!

Provincial Paper Ltd.

PORT ARTHUR DIVISION

PORT ARTHUR — ONTARIO

Suomen presidentinvaihdos Lapuanliikkeen varjossa

Helsinki. — (KU) Maaliskuun 1 päivänä 1931 — kolmekymmentä vuotta sitten — astui tehtäväänsä Suomen kolmanneksi tasavallan presideniksi lapuanliikkeen ja kokoonmuspuolueen yhteisehdokkaana vaaleissa esiintynyt P. E. Svinhufvud. Virkaanastumista edelsi terrorin ja mielivallan oloissa käyty vaalikamppailu. Lopullista valintaa, joka tapahtui pienemäällä mahdollisella äänierolla, kahden äänen enemmistöllä, säesti painostus ja veritekojen uhkailu.

TAANTUMUSKAUTTA

Elettiin synkintä taantumuskautta ja se löi leimansa koko vaalikamppailun kulkuun. Kapitalistinen talouskriisi oli iskenyt kyntensä syvälle suomalaiseen yhteiskuntaan. Työttömien jonot olivat pitkiä. Maaseutukodeissa paukkuvat huutokauppavasarat. Vararikkojen määrä kasvoi ja itsemurhatilasto nousi jyrkästi.

Talouskriisin lieveilmiönä hiipi poliittinen taantumus. Suurpääoma yritti siirtää taloupulan rasitukset työväenluokan kannettavaksi. Tämän suunnitelman toteutumisen edellytyksenä oli työväen luokkavoiman murtaminen ja se tapahtui työväen poliittisen ja ammatillisen järjestöjen toiminnan estämisen kautta. Hajottajat auttoivat parhaansa mukaan tätä puuhaa. Juuri vaalikampanjan aikana suoritettiin oikeudenkäynti, jonka lopputuloksena Suomen ammattijärjestö, 12 ammattiliittoa, 172 teollisuusneuvostoa ja 1062 ammattiosastoa lakkautettiin.

Kokonainen eduskuntaryhmä, sosialistisen työväen ja pienviljelijäin kansanedustajat, oli poistettu eduskunnasta. Erikoislaeilla oli tehty mahdottomaksi vasemmistolaisten työväenliikkeen osallistuminen vaalitoimintaan. Kuunallisvaltuustoja puhdistettiin "kommunisteista" (s.o. kaikista johdonmukaisista työväen edustajista).

Terrori, kyyditykset ja muilutukset olivat tulleet päivän ilmiöiksi ja ulottuivat entistä enemmän myös sosialidemokraattisen puolueen jäsenistöön ja vapaamieliseen porvaristoon, kuten muutamaa kuukautta ennen vaaleja tapahtunut presidentti Stohlbergin kyyditys itärajalle osoitti.

Tällaiset tapahtumat loivat omalaatuiset puitteet presidentin valinnalle.

PUOLUEIDEN YLÄPUOLELLA

Ruotsalaista kansanpuoluetta lukuunottamatta kaikilla puolueilla oli oma ehdokkaansa. Sosdem-puolue, joka jäi ainoaksi työväestöä edustavaksi voimaksi sen jälkeen, kun sosialistinen työväen ja pienviljelijäin puolue oli lakkautettu, määräsi ehdokkaakseen Väinö Tannerin. Edistyspuolue nimesi ehdokkaakseen ensimmäisen tasavallan presidentin K. J. Stohlbergin jonka nimi oli muodostunut erittäin kansanomaiseksi lapualaisten näkökohdistuneen vainon vuoksi. Maalaisliiton virallisesti presidentinehdokkaaksi valittiin Kyösti Kallio, mutta häntä eivät hyväksyneet eräät oikeistolaisimmat maalaisliittolaiset, jotka olivat mukana lapuanliikkeessä. Näiden piirien esimvetämänä kummitteli koko presidentin valinnan ajan hänen kilpailijanaan presidentti L. K. Relander, mies, joka edellisenä kesänä oli ottanut lapualaismarssin valtiovallan puolesta avosylin vastaan ja toivonut lapualaisille Jumalan siunausta.

"Lapuanliikkeen piireissä harkittiin ensin Mannerheimin ehdokkuutta, mutta sitten päädyttiin P. E. Svinhufvudin asettamiseen. Hän ei kuitenkaan virallisesti esiintynyt lapuanliikkeen eikä myöskään kokoomuspuolueen nimellä, vaan hänen valitsemisekseen perustettiin "isänmaallisia vaaliliittoja" joiden allekirjoittajiksi piti saataman ihmisiä eri vaaliliitoista. **Siten hänet kohotettiin "puolueiden yläpuolella olevaksi" ehdokkaaksi, jonka propagandan lapuanliike ja kokoomuspuolue voimallisesti hoitivat.**

(Joka lukee Svinhufvudin nimissä perustetun vaaliliiton asiapapereita tänä päivänä, ei voi olla hämmästelemättä yhdenmukaisuutta, joka vallitsee noiden julkilausumien ja sen puuhan välillä, joka tänään tapahtuu oikeuskansleri Hongan valitsemiseksi tasavallan presidentiksi. Ero on kuitenkin suuri: silloin "puolueiden yläpuolella olevaa" ehdokasta puuhasi kokoomus yhdessä lapuanliikkeen kanssa sosdem-puolueen arvostellessa ankarasti tätä toimintaa, nyt sosdem-puolue on puuhassa mukana yhdessä kokoomuksen kanssa).

MURHAYLLYTYSTÄ

Varsinaisessa kansan toimittamassa valitsijamiesvaaleissa ei tapahtunut maanvyörymää lapualaisten hyväksi. Päinvastoin, kansa näytti etsineen kaikkia teitä estääkseen lapualaisten ehdokkaan hyväksymisen ja lausuakseen vastalauseensa lapualaisten mellakoille. Varsinaiset Svinhufvudin listat keräsivät vain 64 valitsijamiestä, sosdem-puolueen ja maalaisliiton listoille valittiin valitsijamiehiä enemmän ja Stohlbergin ehdokkaakseen edistyspuoluekin sai 50 valitsijamiestä. Kansan suuri enemmistö oli äänestänyt lapualaisten ehdokasta vastaan.

Valitsijamiehiin kohdistettiin monenlaista painostusta ennen vaalia ja sen jälkeen. Ståhlberg oli lapualaisten ja kokoomuksen propagandan mukaan isänmaan petturi, tasavallan hajottaja ja "kommunistien kätyri". Kyösti Kallio kuvattiin maanmuokkana, sivistymättömänä oliona, jota täytyy harjata hevosharjalla ja lapiolla. Mitä lähemmäksi vaalipäivät tulivat, sitä suuremmaksi kävi yllytys.

Valitsijamiehet saivat kirjeitä, ja kortteja, joissa sanottiin, että ne, jotka äänestävät Stohlbergin puolesta, äänestävät hänen kuolemaansa. Aktivisti julkaisi numeron, jossa kehotettiin ja yllytettiin tappamaan Stohlberg.

Tällaisissa oloissa kokoontuivat valitsijamiehet suorittamaan valintaa. Kaikille oli selvää, että mikäli lapualaisia vastaan esiintyneet puolueet voisivat sopia yhteisestä ehdokkaasta, tämä tulisi valituksi. Lopullisessa vaaleissa oli vastakkain Stohlberg ja Svinhufvud. Ensimmäinen valitusk tuleminen riippui pääasiassa maalaisliiton valitsijaryhmästä.

SUOJELUSKUNNAT TAIVUTTAMASSA

Väliajalla ennen viimeistä äänestystä pantiin koko painostuskoneisto toimintaan maalaisliiton valitsijamiesryhmän horjuvien ainesten saamiseksi Svinhufvudin kannalle. Suojeluskuntien silloinen ylipäällikkö L. Malmberg oli selostamassa maalaisliitolle "tilannetta". Ryhmälle ilmoitettiin, että jos Stohlberg tulee valituksi, toimeenpanevat Helsinkiin saapuneet lapualaiset verilöylyn, suojeluskuntalaiset keskuudessa tapahtuu levottomuuksia ja armeijaankaan ei voida luottaa. Svinhufvudin valitsemiseksi toimi aktiivisemmin valitsijaryhmän puheenjohtaja Juho Niukkanen, joka menetteli erittäin ovelasti: hän vaati ryhmän jäseniltä ensin lupauksen että kaikki jäsenet äänestävät samalla tavalla ja sen jälkeen alkoi taivutella ryhmää äänestämään lapualaisten ehdokkaan puolesta. Viimeisinä pitivät puoliaan eräät maa-

(Jatkuu sivulla 7)

Väinö Tanner 80 vuotta

(Jatkoa 2. sivulta)

Tämän toiveen tekivät kommunistit kuitenkin tyhjäksi.

— Meille vakuutetttiin tältä taholta, ettei paluuta entiseen ole. Mutta juuri tätä paluuta kansa on kaivannut . . . Käänne onkin saatu aikaan. Suureksi osaksi tämä on sosdem. puolueen ansiota. Kommusnitit on karkoitettu hallituksesta, yleisradion johdosta ym. (Tannerin puhe Forssassa elokuussa 1949)

* * *

— Mieleeni on jäänyt sosialidemokraattisen ryhmän edustajan Tannerin neuvo hallitukselle. Hän sanoi koonneensa kokemuksia siitä, miten on hoidettava suuressa liikkeessä puhjennutta lakkoa. Lakon lietsojat ja johtajat on vapautettava työstä ja heille annettava lopputili. Johtajien harhaan johtamalle pääjoukolle on annettava tiukka kehotus palata työhön. (Paavo Virkkunen muistelmissaan "Itsenäisen Suomen alkuvuosikymmeniltä")

Paddy McDonough näyttää kuvaannollisesti miten mineraalien etsijät entisaikoina laittoivat ruokansa ja paistoivat "hard tackinsa". Tässä esittää kynttilä nuotiota ja hotellin keittiöstä otettu asia pataa. Kuva on otettu Prospectors and Developers yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä pidetystä esittelystä.

MAO TSE-TUNGIN "PAPERITIIKERI"-LAUSUNTO JA HISTORIAN TODISTUS

(Jatkoa 4. sivulta)

dollarin arvosta. Hänen valvonnassaan oli yli 300 miljoonaa ihmistä käsittävät alueet, joihin kuuluivat kaikki suurimmat kaupungit ja suurin osa Kiinan rautateistä. Ulkonaisesti Kuomintang oli mahtava, mutta sisäisesti siinä oli kohtalokas heikkous. Se edusti kuolevia luokkia, suuria tilanherroja ja ulkomaiden asiamiehinä toimivaa porvaristoa. Nämä kävivät epäoikeutettua sotaa Kiinan kansan hyvinvointia vastaan. He eivät voineet voittaa kansan kannatusta.

Vapautetut alueet käsittivät vain hieman yli 100 miljoonaa ihmstä ja nämä oli hajallaan useilla yhteydenpidon niiden välillä ollessa vähäinen. Heidän armeijansa olivat vajaa kolmannes Tshiangin armeijan suuruudesta, ja kehnosti aseistettuja. Mutta vapautusarmeilla oli eräs suuri etu. Se taisteli Kiinan kansan etujen puolesta ja kykeni voittamaan kansan kannatuksen. Kansan kannatus ei ollut sinänsä tarpeeksi oli myös välttämätöntä organisoida tämä kannatus hyvällä strategialla ja taktiikalla.

Korean sota antoi toisen esimerkin. Kun Yhdysvallat lähetti asejoukkonsa Koreaan, sitä pidettiin kaikkein voimakkaimpana sotilasvaltana maailmassa. Mutta niin kuin Tshiang Kai-shekin tappio merkitsi käänekohtaa Kiinan pitkässä sotavuosissa taistelussa imperialismia vastaan, niin myös Korean sota merkitsi käänekohtaa Amerikan herruudessa maailman mittakaavassa. Hetki, jolloin USA toi yhdistyneet Kansakunnat Korean sotaan, merkitsi huippukohtaa Amerikan vaikutusvallalle maailmassa. Tästä toimenpiteestä lähtien se alkoi laskea. Amerikan arvovallan lasku on nyt maailmanlaajuinen; se alkoi Koreassa käydyssä sodassa, joka näytti sen suurimmalta voimanhetkeltä.

Tämän päivän huomattavin esimerkki on Kuuban esimerkki. Tätä pientä saarta aivan amerikkalaisen jättiläisen jalkojen juurella on 60 vuoden ajan hallinnut USAn monopolipääoma. Sitten Fidel Castro uhmasi Ameikkaa toimenpiteellä toisensa jälkeen. Washington vastaa kaikenlaisella epäsuoralla hyökkäyksellä muuta ei uskaltaudu välittömään avoimeen sotaan. Mikä estää Pentagonia lähettämästä heti USAn laivastoja, kuten Washington on tottunut tekemään vuosisadan ajan latinlaisamerikkalaisten kansakuntien uhmatessa USAta? Mikä estää USAta pudottamasta vetypomia Havannaan, kun, niin kuin väitetään, sillä on tarpeeksi vetypommia "ihmiskunnan tuhoamiseksi"? Eikö se ole pelko siitä vaikutuksesta, minkä tämä tulisi tekemään latinalaisen amerikan kansoihin ja myös Yhdysvaltojen kansaan.

Tänään imperialismivastainen vallankumous kumisee ja purkautuu ympäri maailmaa, koska sorrettu kansa nousee maassa toisensa jälkeen ja jokainen nouseva uusi kansakunta on apuna toiselle. Kuuban vastarinta auttaa Kiinaa ja Laosin kansa auttaa Kuubaa, sillä miten mahtava Pentagon lieneekin, se ei voi hyökätä koko maailman kansoja vastaan yhdellä kertaa. Tämä ei ole helppo eikä yksinkertainen taistelu. Imperialismilla on monet kasvot; monet kansakunnat ovat saaneet itsenäisyyden poliittisen muodon, mutta huomaavat olevansa taloudellisesti kahleissa. Jos kansa silloin pysyy passiivisena itsenäisyyden illuusion hämäämänä tai toivoen, että joku toinen kansakunta saattaa pelastaa sen, tai imperialistisen tiikerin aiheuttaman pelon pettämänä, se jää kahleisiin. Mutta siellä, missä kansa tulee tietoiseksi voimastaan, ja sen johtajat kehittävät harkitun, kansan eduille pohjautuvan strategian, se huomaa tiikerin olevan paperia.

HAUSKAA PÄÄSIÄISEN AIKAA toivottaa
NÄRVÄSEN SAUNA
Stella Kostner, omistaja
AINOA KIUASSAUNA KAUPUNGISSA
Auki maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauantaina, kello 12—10 illalla
218 Secord Street Puhelin 5-9948 Port Arthur, Ont.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ KAIKILLE!
MERRIFIELD AND HERITAGE
PLUMBING AND HEATING
Öljy- ja kaasupolttimoita — Putki- ja vesijohtoliike
Sulkeudumme palvelukseenne
PUHELIMET: PÄIVÄLLÄ 5-8411 — ILLALLA 4-3238
555 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
GIARDETTI BROS.
PLUMBING AND HEATING
VESIJOHTOTYÖTÄ JA LÄMMITYSLAITTEITA
Dial 5-6933
241 Bay Street Port Arthur, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
RUTTAN-BOLDUC-ADDERLEY LTD.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
KIINNITYSLAINOJA
16 Court St. Puh. DI 5-6585 Port Arthur, Ont.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
SUOMALAINEN RAKENNUSTARVIKELIIKE
BILTRITE SUPPLY LIMITED
Puhelin DI 4-8428 8:sas Avenue, Intercity
(Poikkikatu Memorial Avenuelta länteen)
"BUILD RIGHT WITH BILTRITE"
Valmistetaan kaikenlaisia saunan kiukaita ja rakennuksia
Uutuus: Sähköhöyrysauna "Finlux"
On helppo sijoittaa kotiin tai kesäkämppään. Kivisäiliön sisällä on sähköllä juotettu laatta, joka tekee sen lujaksi ja kivien painon ja veden kestäväksi. Koko 25"x30"x22" painaa 80 paunaa; koko 20"x28"x22" painaa 65 paunaa.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
LEO'S B/A SERVICE
Uutuus: TV sähkötarkistus koneellisesti
Näette 2 minuutissa mitä on kunnostettava
Uudet omistajat, kaksi suomalaista mekanikkoa
KOSTI NIEMI ja ARNE KIISKILÄ
PUHELIN DI 4-8231
Cumberland- ja Munro-katujen kulmassa
PORT ARTHUR ONTARIO

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
THE BANK OF NOVA SCOTIA
W. A. MACMULLEN, johtaja
Cumberland ja Arthur katujen kulmassa
PORT ARTHUR, ONTARIO
KAIKKEA PANKKIALAN PALVELUSTA, TALLETUKSIA, LAINOJA Y.M.

Hauskaa pääsiäistä kaikille!
Chapples LIMITED
DEPARTMENT STORES
PUHELIN MA 3-6401
FORT WILLIAM ONTARIO

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
The Toronto Dominion Bank
Haaraliikkeet luoteis-Ontariossa!
• FORT WILLIAM • ATIKOKAN
• WEST FORT WILLIAM • GERALDTON
• PORT ARTHUR • FORT FRANCES
• MARATHON • KENORA

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
toivottaa
DRESSWELL
CLEANERS-LAUNDRY
On kevätkorjausten ja puhdistusten aika -- lähettäkää vaatteet pesua varten
Värjäystä -- Räätälintyötä
TEEMME KAIKENLAISIA KORJAUKSIA
FORT WILLIAMISSA:
109 Simpson St. 116½ Syndicate
Puhelin MA 3-8922 Puhelin MA 3-6453
PORT ARTHURISSA
207 S. Algoma Street Puhelin DI 4-5041
NIPIGONISSA JA RED ROCKISSA ASUVILLE MEILLÄ ON MOLEMMISSA PAIKOISSA KONTTORI

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
KAIKILLE SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
THE SHERWIN-WILLIAMS CO. OF CANADA LIMITED
Koristakaa kotinne ensiluokan maaleilla
Puhelin MA 2-6439
109 S. May Street Fort William, Ont.

Hauskaa pääsiäistä
toivottaa
D. J. KELLY LIMITED
Ruokatarjoiluvälineitä vuokrataan häätilaisuuksiin ja illanviettoihin. Hotellien, ravintolain ja muitten tarjoilupaikkojen kalustoa.
Puhelimet:
MA 2-1952 ja MA 2-1841
11 S. May Street
Fort William Ontario

Hauskaa pääsiäistä suomalaisille asiakkaillemme!
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
Henkilökunnan omistama Henkilökunnan johtama
"KUULUISA PALVELUKSESTAAN"
516 Simpson St. Fort William Puhelin MA 3-7469
C.I.L. CILTON SATIN "COLORLOK" maalin ominaisuudet takaavat "huipputason maalin tavallisella hinnalla".

Hauskaa pääsiäistä suomalaisille asiakkailleen
toivottaa
James Murphy Fuel Oil Company
LIMITED
Fort William: Puhelin MA 3-9507 — 112 Simpson St.
Port Arthur: Puhelin DI 4-5512 — 18 Paul Street
Meiltä saatte puhtainta polttoöljyä Järvienpäässä!
POLTTAKAA HY-TEST 303 TAVALLISELLA HINNALLA

Pääsiäispupu — "Phil Bunny" — matkustaa TCA:n lentokoneessa ensimmäisen luokan matkustajana Torontosta Winnipegiin — puolella lipulla. 5-jalkainen vaaleanpunainen jänis on liian iso ja liian varovasti käsiteltävä pakaasissa ja siksi se matkustaa TV firman myyntipäällikön mukana tavallisena matkustajana. Steward Yvette Demers tarkastaa, josko Philin olo on kaikin puolin vukava.

Sosialismin osuus v. 1975 2/3 teollisuustuotannosta

Sosialismin maiden suunnitelmista tiedetään, että niiden teollisuustuotanto tulee vuonna 1965 olemaan noin puolet maailman teollisuustuotannosta. Selostaessaan näiden maiden taloudellisia suunnitelmia L. Tolkunov toteaa Kommunist-lehden palstoilla, että vuonna 1975, siis vajaan viidentoista vuoden kuluttua, sosialistiset maat tuottavat 2/3 maailman teollisuustuotteista.

KILPAILU TUOTANNON NOPEUDESTA

Viitaten taloudelliseen kilpailuun, joka kapitalismin ja sosialismin maiden välillä on käynnissä, kirjoittaja toteaa, että sosialismin maat voittavat tämän kilpailun yhteiskunnallisen järjestelmänsä etevämmyyden ansiosta. Tuotannon anarkian puuttuessa sosialistiset maat voivat kohottaa kansantalouttaan ilman kriisejä ja takaiskuja joten niiden taloudellinen kehitys on tasaisempaa ja nopeampaa kuin kapitalististen maiden.

Vuodesta 1957 vuoden 1959 loppuun sosialististen maiden teollisuustuotannon lisääntymisen keskimääräinen vauhti oli 17 %, kun se oli kapitalismin maissa ainoastaan 3,6 %. Neuvostoliitossas keskimääräinen vauhti oli näinä vuosina 10,9 %, USAssa 2,3 %. Teollisuustuotannon volyymi laajeni samaan aikaan sosialismin maissa 37.1 % ja kapitalismin maissa 7,4 %. Neuvostoliitossa teollisuustuotanto lisääntyi 23 %, mutta USAssa vain 4,6 %.

TEORIA TAKAPAJUISUUDESTA VÄÄRÄ

Porvarilliset taloustieteilijät ovat väittäneet, että Neuvostoliitto voi pitää näin nopeaa vauhtia yllä aikaisemman takapajuisuuden vuoksi. Mutta nyt Neuvostoliitto on jo kehittynyt mahtavaksi teollisuusvaltioksi ja kuitenkin se kehittyy edelleenkin moninkertaisesti nopeammin kuin takapajuisetkaan kapitalistiset valtiot. Puheet siitä, että nopea teollistuminen on mahdollista vain maatalousmaissa, ovat osoittautuneet vääriksi. Sekä Tshekkoslovakia että Saksan Demokraattinen Tasavalta ovat kumonneet tämän "teorian". Teollisuustuotannon kasvun keskimääräinen vauhti oli vuosina 1951—1959 Tshekkoslovakiassa 10,8 % ja Saksan Demokraattisessa Tasavallassa 11,6 %, kun se taas Englannissa oli vain 2,7 ja Ranskassa 6,3 %.

Tuotantovoimien nopean kasvun seurauksena sosialismin maiden osuus maailman teollisuustuotannon tärkeimmillä aloilla lisääntyy jatkuvasti. Vuodesta 1950 vuoden 1959 loppuun tämä osuus lisääntyi kivihiilen kohdalta 28,2 prosentista 49,8 prosenttiin, raakaöljyn kohdalta 8,4 prosentista 15 prosenttiin, sähkövoiman tuotannossa 14,9 prosentista 19,9 prosenttiin, takkiraudan tuotannossa 8,5 prosentista 35,5 prosenttiin ja teräksen tuotannossa 19,2 prosentista 30,9 prosenttiin.

MAATALOUSMAAT TEOLLISTAVAT

Aikaisemmat yksipuolisesti maatalousvaltaiset maat, sellaiset kuin Kiina, Puola, Bulgaria, Romania, Unkari ja Korean kansandemokraattinen tasavalta ovat muuttuneet tai muuttuvat parhaillaan teollisuus- ja maatalousmaiksi. Samaan aikaan teollisessa suhteessa takapajulla olevat maat kohottavat luonnollisesti teollisuuttaan nopeammin kuin sellaiset maat, joissa teollisuus on jo kehittynyttä. Niinpä Bulgaria, joka ennen toista maailmansotaa oli sähkövoiman tuotannossa henkilöä kohti 20,6 kertaisesti jälellä Itä-Saksasta, oli vuonna 1959 jälellä vain 4,3 kertaisesti. Samassa suhteessa Bulgaria tavoittaa Itä-Saksaa muillakin teollisuuden aloilla, vaikka Itä-Saksa kehittää teollisuuttaan paljon nopeammin kuin mikään kapitalistinen maa

Huomautettuaan Neuvostoliiton täyttäneen ja ylittäneenkin 7-vuotissuunnitelmansa ensimmäisten vuosien tavoitteet kirjoittaja toteaa, että Kiinan kansantasavalta on täyttänyt toisen viisivuotissuunnitelmansa ennen määräaikaa. Toisen viisivuotissuunnitelman aikana teollisuustuotannon keskimääräinen vuosittainen kasvu ylitti enemmän kuin kaksinkertaisesti ensimmäisen viisivuotissuunnitelman tavoitteet. Teräksen tuotannossa Kiina on kohonnut yhdeksänneltä tilalta maailmassa kuudennelle ja hiilen tuotannossa viidenneltä tilalta toiselle Tilastonumerot osoittavat, että vuoden 1960 yhdeksän kuukauden aikana — verrattuna edellisen vuoden vastaaviin kuukausiin — suunnitelmat täytettiin seuraavin prosenttimäärin: Albaniassa 110, Bulgariassa 113, Unkarissa 115, Saksan Demokraattisessa tasavallassa 108, Puolassa 111, Romaniassa 118, Tshekkoslovakiassa 112.

KAPITALISMIN VAIKEUDET SPUTNIKIN VALOSSA

Tämä tasainen ja voimakas nousu sosialismin maissa saattaa kapitalistisen järjestelmän varsin huonoon valoon. Optimistiset ennustelut Yhdysvaltojen "myrskyisän nousun alusta" päättyivät varsin surkeasti. Viime vuoden marraskuusta Yhdysvaltojen teollisuusutuotannon volyymi oli supistunut vuoden 1960 tammikuuhun verraten 5,4 %. Vuoden toisella puoliskolla terästeollisuuden tuotantotehosta käytettiin hyväksi varsin harvoin enemmän kuin viisikymmentä prosenttia, nykyisin vain noin 40 %. Presidentti Kennedyn virkaanastujaispuheessa maalattiin varsin synkkä kuva Yhdysvaltain talouselämästä ja tunnustettiin työttömien lukumäärän nousevan yli viiden ja puolen miljoonan.

Yli kolme vuotta sitten Neuvostoliitto laukaisi ensimmäisen spufnikkinsa kiertämään maapalloa. Se merkitsi uuden aikakauden alkamista. Koko maailma sai nähdä, millaiset luovat voimat sosialismilla on. Sen jälkeen Neuvostoliiton tiede ja tekniikka ovat saavuttaneet uusia voittoja. Nykyisin tunnustetaan yleisesti, että Neuvostoliitto on ohittanut Yhdysvallat mitä tärkeimmillä tieteen aloilla. Raketin ampuminen Venusta kohti osoitti jälleen että Neuvostoliitto johtaa tieteellistä ja teknillistä edistystä ja on ensimmäisenä aloittanut ulkoavaruuden valloittamisen.

15 VUODEN KULUTTUA

Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden taloudelliset ja tieteelliset saavutukset ovat ratkaisevalla tavalla edistäneet voimasuhteiden muuttumista kansainvälisessä mitassa.

Neuvostoliiton seitsemänvuotissuunnitelman ja muiden sosialististen maiden kansantalouden pitkäntähtäimen suunnitelmien toteuttamisen seurauksena sosialistinen maailmanjärjestelmä ohittaa nopeasti koko kapitalistisen maailman tuotannon absoluuttisessa määrässä. Kapitalismi kärsii tappion inhimillisen toiminnan ratkaisevimmal-

(Jatkuu 7:nnellä sivulla)

"Tanner haaveilee hallakaudesta"

Moskova. (SIB) — Tannerilaiset haaveilevat jatkuvasti "hallakaudesta". Tanner vakuuttaa, että Suomen ulkopolitiikalla voi olla ainoastaan yksi linja — Tannerin linja. Se on sama linja, joka aikoinaan johti Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen aseveljeyteen Hitlerin kanssa, Neuvostoliiton kanssa solmitun ystävyys- yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen vastustamiseen ja niin sanottuun hallakauteen Fagerhomin hallituksen aikana vuonna 1958. Näin kirjoittaa B. Krymov "Kansainvälinen elämä"-nimisen tieteellispoliittisen aikakauslehden maaliskuun numerossa julkaistussa artikkelissa "Sosiaalidemkratian ulkopoliitisten konseptoiden kriisi", jossa hän käsittelee myös Suomen sosdem. puolueen ulkopoliittista asennoimista.

Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen johtajat korostavat aina ja itsepintaisesti ulkopoliittisen linjansa "muuttumattomuutta ja perinteellisyyttä", toteaa kirjoittaja. On ilmeistä, ettei tästä puoluejohdon katsantokantojen muuttumattomuuden itsepäisestä korostamisesta aiheudu puolueelle muuta kuin vahinkoa. Suomen kansa ei ole vielä unohtanut että nimenomaan tämä ulkopoliittinen linja, jota toisinaan sanotaan "Tannerin linjaksi", on jo kerran johtanut maan kansallisen katastrofin partaalle. Aikaisemmin puoluejohto ei yrittänyt osoittaa yhtä selvästi sosialidemokraattisten johtopiirien todellisia sympatioita ulkopolitiikan alalla, ja siksi sen onnistui saada asiat näyttämään siltä kuin se edustaisi Suomen työväenluokan valtaosan hyväksymää kantaa. Mutta viime aikoina Tanner on paljastanut yhä selvemmin "'linjansa" todellisen sisällön, mikä johtaa kriisiin syvenemisen Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen sisällä.

Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen ulkopoliittinen kurssi eroaa esimerkiksi Englannin tai Länsi-Saksan tilanteesta siinä, ettei sitä voida enää suunnata oikealle. Se on jo kauan sitten ja niin pitkälle oikeistolaistunut, että on syytä ihmetellä, miksi Tanner yhä nimittää puoluetttaan "vasemmistolaiseksi"'.

Sosialidemokraattisen puolueen edustajakokous pidettiin viime huhtikuun 16—18. päivinä. Edustajakokouksessa hyväksyttiin julkilausuman ulkopoliittisessa osassa mainitaan ehdottoman puolueettomuuden muodostuvan Suomen ulkopolitiikan perustan. Tämä olisi luonnollisesti ilolla tervehdittävä toteamus, mikäli se ei olisi täysin ristiriidassa puoluetoimikunnan todellisen asenteen kanssa.

Aluksi — ennen edusajakokuosta ja välittömästi sen jälkeen — puoluejohtajat väittivät noudattavansa ulkopolitiikassa "Paasikiven linjaa" toisin sanoen pyrkivänsä aikaansaamaan ystävälliset suhteet kaikkiin maihin ja lujittamaan hyviä naapurisuhteita Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Mutta jo edustajakokouksessa Tanner ilmoitti, että sosialidemokraattinen puolue tulee aiheuttamaan vaikeuksia hallitukselle ja presidentille. Näiden sanojen tarkoitus oli Suomessa kaikille selvä: kysymyksessä olivat nimenomaan Suomen ja Neuvostoliiton väliset suhteet.

Edustajakokouksen jälkeen tannerilainen puoluejohto vaati koko Suomen ulkopolitiikan orientumista länteen.

Nykyisin Tanner väittää, ettei mitään Paasikiven linjaa ole koskaan ollutkaan. Hän vakuuttaa, että Suomen ulkopolitiikalla voi olla ainoastaan yksi linja — Tannerin linja. Se on sama linja, joka aikoinaan johti Suomen sosialidemokraattisen puolueen aseveljeyteen Hitlerin kanssa Neuvostoliiton solmitun ystävyys- yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen vastustamiseen ja niin sanotun Fagerholmin sosialidemoraattisen hallituksen aikana vuonna 1958.

Kaikki tämä oli omiaan joudut tamaan kriisiä puolueen sisällä. Sen jäsenmäärä supistui jyrkästi kolmen vuoden aikana 55.000 jäsenestä 15.000——16.000 jäseneen. Hajaannuksen tuloksena puolueesta erosi Skogin johtama ryhmä, joka perusti työläisten ja pienviljelijäin sosialidemokraattisen liiton johon kuuluu yli 300 puolueosastoa ja useita kymmeniä joukkojärjestöjä. Ulkopolitiikan alalla sosialidemokraattinen liitto vastustaa suunnitelmia Suomen muuttamisesta "lännen etulinnakkeeksi".

Mutta tannerilaiset haaveilevat jatkuvasti "hallakaudesta".

Canadan intiaanit rotusyrjinnän kohteena

(Jatkoa 1. sivulta)

Bayn intiaanilta oli kielletty lääkärinhoito sairaalle lapselleen Miller Bayssa ja Prince Rupertin General-sairaalassa.

"Hän rukoili polvillaan Prince Rupertin sairaalassa, mutta hän ei päässyt mihinkään", sanoi hän. Isä oli vihdoin vienyt lapsensa yksityiselle lääkärille, joka oli kuljettanut lapsen kiireellisesti sairaalaan.

KEKSI KEINON

Maailmankuulu ranskalainen kirjailija Balzac teki matkan Puolaan. Koska hän ei taitaunt Puolan kieltä, niin häneltä tiedusteltiin kuinka hän tiesi kuinka paljon maksaa vossikoille.

"Se oli hyvin yksinkertaista", sanoi hän. "Otin kourallisen kolikoita ja annoin heidän poimia kolikoita yhden kerrallaan kunnes havaitsin heidän hymyilevän. Otin sitten viimeisen kolikon takaisin, koska havaitsin, että olin antanut heille liikaa rahaa."

Hauskaa pääsiäistä toivottaa
STAR DRUGS
"DAVE" OTIS, Phm. B. Omistaja
Puhelin WA 3-3311
Church ja Bloor kat. kulm. Toronto Ontario

Hauskaa pääsiäistä toivottaa
TORONTO Watch Service
433 Spadina Avenue (lähellä College St.)
Toronto Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEEN toivottaa
BEVERLEY STEAM BATHS
Puhelin EM. 4-9997
137 Beverley Street Toronto Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ toivottaa
SERVICE CLOTHING
Puhelin EM. 8-6441
280 Queen St. West Toronto Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ
HENRY HARRIS R.O.
OPTOMETRIST
275 COLLEGE ST. — TORONTO — WAlnut 3-9553
REPAIRS CALLED FOR AND DELIVERED

Hauskaa pääsiäistä toivoo tuttavilleen ja asiakkailleen
IRENE's Hairdressing
Liike EM. 6-4341 309 Queen St. W.
Koti RU. 3-5728 Toronto, Ontario

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ asiakkailleen ja liiketuttavilleen toivottaa
VIKING MEAT and SAUSAGE CO.
TORONTO, ONTARIO
Valmistaa ja myy kaikkia lajeja lihajalosteita sekä myös tuoretta lihaa tehtaalta:
10 Willison Sq., Toronto, Ont. Puhelin EM. 3-7616

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ JA KAUNISTA KEVÄTTÄ toivottaa
KUNNAS TAILOR SHOP
87½ Durham St. S. yläkerrassa — Sudbury
HUOMIO! Naisten vaatteiden valmistuksen lisäksi teemme kaikenlaisia miesten vaatteiden korjauksia huolellisesti ja taitavasti.

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ JA HUPAISAA KEVÄTTÄ KAIKILLE!

Sallikaa meidän ottaa valokuvanne kuvaamossamme tai kotonanne.
NIEMI STUDIO
SUOMALAINEN VALOKUVAUS EXPERTTI
36 Elm St. East Puh. OS. 5-8824 Sudbury

KAUNIS HATTU PÄÄSIÄISEKSI
monipuolisesta uutuushattujen valikoimastamme
REGENCY HAT SHOPPE LTD.
63 ELM ST. E. PUH. OS. 3-7715 SUDBURY

SUDBURYN KESKUKSEN YLI 68-VUOTIAS KOKO PERHEEN KAUPPA toivottaa
kaikille oikein hauskaa pääsiäistä ja kaunista kevättä!
Kauppamme monilla osastoilla täydellinen varasto vaatetusta jokaiselle vuodenajalle
Silverman's SINCE 1892

PARHAIN KEVÄT-TERVEHDYKSIN
KANGAS MEN'S WEAR
MIESTEN LAATUVAATETUSTA
319 EVA STREET SUDBURY

Pääsiäistervehdys suomalaisille asiakkailleni!
luotettavalta sähkömieheltä
James Ing

341 LaSalle Blvd. Puh. OS. 4-1294 New Sudbury

Somat vaatteet
PÄÄSIÄISEKSI

Otollinen aika valita sopivat vaatteet ihastuttavasta ja monipuolisesta varastostamme, joka sisältää:
- Kauniita leninkejä
- Tyylikkäitä pukuja
- Vaatettavia hattuja
- ym. pukeutumistarpeita

Hauskaa pääsiäistä kaikille!
MARY'S LADIES' WEAR
SUOMALAINEN NAISTENPUKIMO
83 DURHAM ST. S. SUDBURY

HAUSKAA PÄÄSIÄISTÄ JA PARHAINTA KEVÄTTÄ asiakkaillemme ja tuttavillemme
STAR BOTTLING WORKS LTD.
Suosittujen "Pepsi-Cola", "Teem" ja "Star" virvokejuomien valmistajat
Puh. OS. 4-4571
252 Regent St. S. Sudbury

VAATTEET PUHTAIKSI PÄÄSIÄIS-JUHLIA VARTEN
luotettavalla kemiallisella puhdistuksellamme nopeasti ja ALHAISIN HINNOIN!
VAPAA KOTIPALVELU
"Hauskaa pääsiäistä kaikille!"
Sunshine Cleaners
Puhelin OSborne 3-3633
351 Elm Street West Sudbury

Sosialismin osuus teollisuustuotannosta

(Jatkoa sivulta 6)

la alalla — aineellisen tuotannon alalla. Teollisessa suhteessa kehittyneimmät sosialistiset maat (Neuvostoliitto, Saksan Demokraattinen Tasavalta ja Tshekkoslovakia) saavuttavat Amerikan Yhdysvallat tärkeimpien tuotteiden tuotannossa henkilöä kohti laskettuna suunnilleen vuoteen 1970 mennessä. On laskettu, että vuonna 1975 sosialistisen järjestelmän maissa tuotetaan noin 2/3 maailman teollisuustuotteista. Se muuttaa entistä suuremmassa määrin sosialismin ja kapitalismin välisiä voimasuhteita, johtaa perinpohjaiseen käänteeseen ihmiskunnan historiassa.

KEVÄTTUNNELMAA...
KAUNIILLA KUKILLA
Kukkalaitteemme tunnetaan ja ne ovat suosittuja
HELVI'S FLOWER HOUSE
SUOMALAINEN KUKKAKAUPPA
Puh. OS. 5-5251
124 Drinkwater St. Sudbury

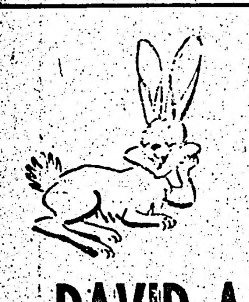

PÄÄSIÄIS- JA KEVÄT-
TERVEHDYKSEMME
DAVID A. BOWLES INSURANCE
YLEISIEN VAKUUTUKSIEN TOIMISTO
AUTOLAINOJA KOHTUULLISIN KOROIN
67 Elm St. E., huone 301 Puh. OS. 4-1951 Sudbury

Hauskaa pääsiäistä kaikille
toivottaa
NORTH END BAKERY
Suomalaisten suosittuja leipomotuotteita
395 Melvin Ave. Puh. OS. 5-6811 Sudbury
ja
HORSE SHOE GRILL
MAANTIERAVINTOLA
Maantie 69 varrella 10 mailia etelään Parry Soundista
INGA JA ILMARI TOLMUNEN

MITÄ LÄMPIMIMMÄT
PÄÄSIÄIS-
TERVEHDYKSEMME
ASIAKKAILLEMME JA TUTTAVILLEMME
"Maito on yksi tärkeimpiä ravintoaineita kautta elämänne"
SUDBURY & COPPER CLIFF
MILK DISTRIBUTORS
ASSOCIATION

SASn halpojen matkojen kirja

Henkilö joka on välttänyt Euroopan matkaa sen korkean hinnan vuoksi, saa lopultakin "lyöntivuoron".

Hänelle antaa uuden käsityksen halpahintaisesta ulkomaanmatkasta äskettäin ilmestynyt SAS:n kirjanen "Europe on Five Dollars a Day" (Eurooppa viidellä dollarilla päivässä), kirjoittanut Arthur Frommer.

Tästä kirjasta on jo myyty yli 4,000 kappaletta, sen ilmestyttyä vähän toista viikkoa sitten markkinoille, selittää Skandinavian Airlines Systemin myyntijohtaja R. C. Staeps, osoittaen se matkailevan yleisön suurenmoista kiintymystä halpahintaisiin matkoihin.

"Yhdistämällä halpahintaisen Atlantin ylilennon päivittäiseen $5.00 budjettiin", selittää Staeps, "Euroopan matka tulee mahdolliseksi monille amerikkalaisille jotka aikaisemmin katsoivat, että sellainen matka soveltuu yksinomaan suurempituloisille."

Kirjasessa mainituissa hotelleissa ja ravintoloissa saa päivittäisen palvelun viidellä dollarilla ja monessa tapauksessa halvemmallakin, sisältyen siihen ateriat ja kahden hengen huone.

Kirjoittaja korostaa, että kaikki tällä hinnalla saatavat huoneet ovat puhtaita, arvossapidetyjä paikkoja, jotka tarkastetaan vuosittain ja niiden hinnat on sovittu kirjallisesti, selittää Staeps. "Mutta tässä jätetään huomioonottamatta ko. yli 2,000 paikan kaikkein tärkein puoli — niiden viehättävyys."

"Ne hotellit ja ravintolat ovat ilmapiiriltään tyypillisesti manenrmaisia, sellaisia, joissa vierailevat useimmiten lomamatkoilla olevat eurooppalaisetkin", sanoi hän, "ja ne ovat tavallisesti juuri sellaisia mitä amerikkalaiset etsivät, mutta

Tässä erikoispainoksessa, jota myydään 50 sentin hinnasta SAS:n konttorista ja sen lippuja myyvistä matkatoimistoista, on myös selostus rahan vaihdosta, ruokalistojen selostus, ulkomaalainen sanasto ja eurooppalaisten rautateiden v. 1961 aikataulut, sekä erikoissuositukset siitä, missä voi syödä ja yöpyä ja mitä se maksaa.

Kirjasen kirjoittajan varaama mielenkiintoinen huomautus on se, että 1,200 suositusta saatiin viime vuonna amerikkalaisilta, jotka olivat vieraileet eri hotelleissa ja halusivat antaa hyvät lausunnot niistä. Suurin osa heidän kirjeistään alkaa, 'Teidän kirjasenne oli meidän Matka-Raamattumme." Jos tulee kielteisiä raportteja, niin se hotelli tai ravintola jätetään pois kirjan seuraavasta numerosta.

Uusilla ruplilla enemmän tavaroita

(Jatkoa 1. sivulta)

vastaavan dollaria, niin tukan leikkuu maksaa 19 senttiä, maanalaisen junalippu viisi senttiä, bussilippu 4 senttiä ja katuvaunulippu 3 senttiä, maksupuhelin 2 senttiä, elokuvateatterin lippu 20 senttiä ja kolmen huoneen vuokra suurissa apartmenttitaloissa $28.00 kuukaudessa. Toisten tavarain, joita ei vielä tuoteta henkilöä kohti niin paljon kuin Pohjois-Amerikassa hinnat eivät ole niin halpoja, kuten vaatteiden, kenkien sekä joittenkin muiden tavarain. Mutta tuotanto jatkuvasti kohoaa. Vuoden vaihteessa laskivat hinnat, kuten taksa-autojen taksat, valokuvaus- ja ääninauhoituskoneiden, vaatteiden pesun, turkisten ym. Kun elinkustannuksia vertaa niin silloin tulee ottaa huomioon ettei tarvitse maksaa yleistä palvelua, lääkintämenoja, eläkevakuutusta eikä koulumenoja sekä monia muita.

Samalla kun neuvostokansalainen ihmetellen katselee uutta rahaa ja uusia hintoja, niin tosiasiana pysyy, että heidän rahallaan saa jatkuvasti enemmän tavaroita.

Realipalkka viime vuonna oli viisi prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Samoin on ihmisten säästöt lisääntyneet. Viime vuonna ostettiin ruokatavaroita 10 prosenttia enemmän kuin v. 1959.

PÄÄSIÄISTERVEHDYS
JOHN SOROKA
PARTURI
98 Elm St. W. Sudbury

Myrkyn lypsyä käärmefarmilla

Rohkeinkin ihminen säpsähtää käärmeen nähtyään ja pyrkii sen nitistämään. Ja etenkin troopillisissa maissa myrkylliset käärmeet ovat alituisena uhkana ihmiselle. Yksin Intiassa kuolee vuosittain tuhansia ihmisiä käärmeen puremiin.

Erittäin myrkyllisiä ja vaarallisia ovat kalkkarokäärme, kobra eli silmälasikäärme ja keihäskäärme. Viime mainittu on vaarallinen sokeriruokoistutuksilla työskenteleville ja ensiksimainitun myrkky on niin tehokasta, että yksi gramma sitä riittäisi tappamaan 100 ihmistä.

Maallikon mielestä tällaisista matelijoista ei ole ihmisille muuta kuin vahinkoa, joten ne olisi saatava häviämään sukupuuttoon. Tosin käärmeitä hävitetäänkin, mutta niistä saatava myrkky on osoittautunut erittäin arvokkaaksi raaka-aineeksi, josta valmistetaan monia tehokkaita lääkeaineita. Siitä saadaan mm. verenvuodon pysähdyttämisaineetta, reumatismin hoidossa käytettävää salvaa ja ennen kaikkea seerumia, jonka avulla voidaan pelastaa käärmeenpureman saaneita ihmisiä.

Aluksi kerättiin myrkkyä luonnonvaraisista matelijoista, mutta nykyisin on monessa maassa käärmefarmeja, joilta tuotetta saadaan säännöllisesti ja riittävän suuria määriä. Tällaisissa laitoksissa hoidokit joutuvat hellän huolenpidon kohteeksi, mikä on välttämätöntä myrkyn tuoton kannalta. Niinpä säilytyspaikkojen lämpötilakin on tarkoin määrätty. Sen on pysyttävä päivällä 35 asteessa ja yöllä 25 asteisena. Samoin on huolehdittava sopivasta ruokinnasta ja auringon saannista kohtuullisessa määrin.

Hoidokit joutuvat säännöllisin väliajoin "lypsettäväksi" jolloin niistä saadaan muutama pisara kallisarvoista myrkkyä. Tämä toimenpide on sekä vaarallinen että taitoa vaativa. Sen suorittavat erikoiskoulutuksen saaneet laborantit suojavarusteineen. Käsien suojelemiseksi käytetään paksusta nahasta olkapäähän saakka ulottuvia käsineitä.

Suomen presidentin vaihdos Lapuan liikkeen varjossa

(Jatkoa sivulta 5)

laisliiton pohjoissuomalaiset edustajat, jotka olivat luvanneet valitsijoilleen, että he tulevat äänestämään Stohlbergia, jos Kallio ei tule valituksi.

— Ovatko kaikki luopuneet? Minun tekee niin kipeätä. Jos kaikki muut ovat luopuneet, en halua yksin olla vastassa, selitti eniten Svinhufvudin valintaa vastustanut Kalle Sarala puheenvuorossaan.

Näin malaisliitto saatiin taivutetuksi lapuanliikkeen ehdokkaan taa. Lopuksi vielä sovittiin, että maalaisliiton edustajat näyttävät vaalilippunsa kahdelle ryhmätoverilleen.

Kolmannen äänestyksen tulos oli:

Svinhufvud	151
Stohlberg	149

Lapuanliike oli voittanut. Sen oli onnistunut taivuttaa kokoomuksen liittolaisiksi maalaisliittolaiset ja suurin osa ruotsalaisen kansanpuolueen valitsijamiehistä.

Ja vaalin tultua tunnetuksi lähetti Turun lapualaisten kokous onnittelut vastavalitulle tasavallan presidentille. Mutta toinen onnittelu osoitettiin Lapualle, Kosolaan.

KOKEMUS KOLMEN VUOSIKYMMENEN TAKAA

Vaikka Svinhufvudia yritettiin mainostaa jonkinlaisena "laillisuuden" miehenä, ei mikään muuttunut laillisemmaksi hänen astuttuaan hoitamaan tehtäväänsä maaliskuun 1. päivänä. Elettiin kautta, joka työväenliikkeen historiaan on jäävä eräänä synkimmistä vaiheista, omalaatuisena laillistetun fasismin kautena. Lapualaisten mellastus jatkui, murhat ja väkivaltaisuudet lisääntyivät ja ulottuivat vasemmistotyöväen ohella myös sosdem-liikettä, vapaamielistä porvaristoa ja sivistyneistöä vastaan. Elettäkään ei tehty siihen suuntaan, että vasemmistolaiselle työväenliikkeelle olisi palautettu lailliset toimintaoikeudet puhumattakaan Suomen kommunistisesta puolueesta, jonka jäsenet tähän aikaan toimivat maanalaisuudessa, olivat vankiloissa ja keskitysleireissä.

Tällainen historia eräästä kokoomuksen presidenttiehdokkaasta on syytä palauttaa mieliin tänään, jolloin hankitaan jälleen kokoomuslaista presidenttiehdokasta, tällä kerralla tosin kokoomuspuolueen voimin. Kokoomuspresidentti ei tuo maahan järjestystä ja laillisuutta, vaan sortoa ja laittomuutta. Sellainen on kokemus jo kolmen vuosikymmenen takaa.

Erkki Kauppila.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Suomalaisilla menetystä balettikoulussa

Royal Academy of Dancen englantilainen tarkastaja Pauline Dibb toimitti äskettäin Sudbury School of Balletin 50 oppilaan kokeet.

Lapset, joita on johtanut Barbara Cook, osoittautuivat "erittäin hyvin harjoitetuksi", sanoi brittiläinen tarkastaja ja onnitteli miss Cookia.

12 oppilasta suoritti vaikeat kokeet korkeimmalla arvolauseella. Heidän joukossaan olivat seuraavat suomalaiset:

Viidennessä luokassa Carolyn Horrick, kolmannessa luokassa Susan Penttinen ja ensimmäisessä luokassa Eila Vakkuri.

Kaksikymmentä läpäisi kokeet ja heidän joukossaan oli Susan Koivula.

Anni Wästilä kuollut

Viime tiistaina kuoli mrs. Anni Wästilä äkkiä kotonaan Tilton Lakella 74 vuoden ikäisenä.

Hän oli syntynyt Suomessa Parkanon pitäjässä, josta hän tuli Canadaan 1925. Hän on asunut Copper Cliffissa, Sudburyssa ja viimeksi Tilton Lakella, lähellä Long Lakea.

Suremaan häntä jäivät miehensä John, poikansa Reino ja tyttärensä mrs Eino Mikkola.

Hänet haudataan Jackson and Barnardin hautauskappelista ensi perjantaina kello 1.30 Park Lawn hautausmaahan.

Sudburyn lentokentälle ei sokkolaskuinstrumentteja

On mahdollista ettei Sudburyn lentokenttä saa tarvittavia välineitä instrumenttilaskuun ennen 1962, mutta Sudburyn lentokenttäomissio tulee edelleen painostamaan liittohallituksen transporttidepartmenttia saadakseen nämä välineet mahdollisimman pikaisesti.

Vastaus kuluvan vuoden tammikuun pyyntöön alueen ilmapalvelun johtajan vastaus tuli tiistaina ja transporttidepartmentti tiedoittaa, että se ei voi enää myöntää lisävälineitä instrumenttilaskuja varten koska 1961—62 suunnitelma on jo täytetty.

Kirjeessä tunnustetaan, että on syytä vakavasti harkita instrumenttilaskuja varten tarvittavien välineiden järjestämistä Sudburyn lentokentälle ja luvattiin ottaa tämän huomioon kun valmistetaan 1962—63 budjetti.

Tällaisten välineiden avulla lentokone voi tehdä lasku sakeassa sumussa. Kirjeessä alueen ilmapalvelun johtajalle tiedoitettiin, että v. 1960 Trans-Canada Air Linesin lentokoneet tekivät Sudburyn lentokentälle 1,495 laskua verrattuna 1,432 laskuun v. 1959 ja 1,268 v. 1958. Muille yhtiöille kuuluvat koneet tekivät 1,471 laskua.

Yhdysvallat 32.51 prosenttia; Neuvostoliitto 13.62; Yhdistynyt kuningaskunta 7.75; Ranska 6.40; Kiina 5.01 ja Canada 3.11 prosenttia.

Kauppa paloi poroksi Chelmsfordissa

Chelmsford. — Viime keskiviikkona paloi täällä poroksi Rheel Royn omistama kaupparakennus. Roy sanoi että rakennus sekä huonekalut olivat vakuutettuja tulipalon varalta.

Tulipalo alkoi kello 2 ap. rakennuksen kellarissa ja tulipalo levisi niin nopeasti, että yläkerrassa asuneet asukkaat täytyi paeta rakennuksesta yövaatteissaan. Palokunta kutsuttiin paikalle, mutta tuli oli saanut sellaisen vallan, ettei sitä voinut sammuttaa ja palokunnan oli vain suojeltava ettei tuli päässyt leviämään lähellä oleviin rakennuksiin.

Tulipalon alkusyytä ei voitu heti todeta.

Äiti pelasti lapsensa joesta

Viime keskiviikkona Wahnapitaessa mrs. Alphonse Rivas hyppäsi jokeen ja pelasti 2-vuoden ikäisen poikansa. Kun hän huomasi pojan olevan pois kotoaan hän juoksi joen rannalle ja huomasi poikansa kelluvan joessa.

Tri S. J. Kosar tarkasti sekä pojan että äidin sanoen etteivät kummatkaan kärsineet mitään tapahtuman johdosta.

Memorial-sairaala toiminut 5 vuotta

Sudburyn Memorial-sairaala on ollut toiminnassa 5 vuotta ja sitä varten pidettiin sairaalan kahvilassa erikoinen vuosikokous, jossa oli kutsuvieraina pormestari Bill Edgar ja mrs. Edgar sekä useita muita.

Niille sairaalan työläisille, jotka ovat aolleet yhtämittaa sairaalan palveluksessa viisi vuotta, annettiin erikoinen rintaneula keskiviikon tilaisuudessa.

Johtokunnan puheenjohtaja Ray R. Jessup sanoi, että suurimapana eteenä sairaalan laajentamiselle ovat velat. Hän sanoi, että Ontario Hospital Services Commision tutkii kuinka paljon sairaaloiden velat ovat lisääntynyt sitten tammikuun 1 päivän 1959.

"Me toivomme, että komisio pääsee ratkaisuun taikka suunnittelee miten sairaalat voisivat maksaa velkansa vissinä aikana," sanoi mr. Jessup. "Samaan aikaan meidän tulee tehdä kaikkemme varojen hankkimiseksi."

Hän sanoi, että toinen hetikohtainen suunnitelma on sairaalakoulun järjestäminen.

Memorial-sairaalan johtaja H. V. Snyder oli myöskin sitä mieltä, että sairaalakoulun suunnitelman toteuttaminen 1961—62 aikana on tärkein hetikohtainen kysymys.

Mr. Snyder tiedoitti, että Memorial-sairaalan varsianiseen henkilökuntaan kuuluu 385 henkilöä ja lääkäreitä on 108.

Memorial-sairaalan naisten apujärjestön presidentti mrs. Moe Ironstone sanoi hänen järjestössään olevan 2,752 jäsentä, eli 546 enemmän kuin 1959. Niinikään hän sanoi, että naisten apujärjestö on 16 vuoden ajalla kerännyt $135,628.

KEVÄINEN
TERVEHDYS
Suosiolta musiikkikaupalta ja haitarikoululta
LP-LEVYT ALENNETUIN HINNOIN!
PROM MUSIC CENTRE
AND ACCORDION SCHOOL
Beech and Elgin kat. kulm. Sudbury

KEVÄINEN TERVEHDYS!
KOSKI BROS. MARKET
"Red & White" yksityiskauppaoryhmän jäsen
Ruokatarvikkeita ja lihaa halvalla
486 Trout Lake Road Lockerby

PÄÄSIÄISTERVEHDYS
luotettavalta vaatteiden pesu- ja puhdistuslaitokselta
CASCADE LAUNDRY
& Dry Cleaners (Sudbury) Ltd.
371 Lorne St. South Puhelin OS. 5-8363 Sudbury

YLI 1,000
PUVUN
VARASTO
joista on helppo valita pääsiäis- tai kevätpukunne
• UUDET KUOSIT
• SUOSITUT MALLIT
Yhden tunnin sisällä on puku pitovalmiina

Parhain pääsiäistervehdyksin!
SEYMOUR'S MEN'S WEAR LIMITED
JOHTAVIN MIESTEN VAATTURI
5 DURHAM ST. SOUTH SUDBURY

SUOMALAISILLE YSTÄVILLEMME
JA TUTTAVILLEMME

ILOISTA PÄÄSIÄISTÄ
JA KAUNISTA
KEVÄTTÄ

Pyydämme lausua suomalaisille parhaat kiitoksemme heidän luottamuksestaan palveluksiimme

Lougheed's

Ystävällinen ja kohtuullinen palvelu

60-62 Eyre Street Sudbury, Ontario

GERRY LOUGHEED
Hautaantoimittaja

MARGUERITE LOUGHEED
Kukkaosaston johtaja

Tervehdys Sudburyn johtavimmilta sähkömoottoreiden korjausspesialisteilla

DIXON VELJEKSET ovat sähkömoottoreiden spesialisteja — ei ole sivutoimi, ei liikelisäys, vaan meidän liikealamme ON sähkömoottorit. Eikö ole järkevää olla tekemisissä liikkeen kanssa, joka voi antaa teidän sähköprobleemeillenne täydellisen huomion. Tietysti on!
Välitämme Leland-Newman moottoreita — täydellinen valikoima 1—25 hevosvoimaisiin saakka sekä Onan sähkönkehityslaitteita.

DIXON BROS. Electric & Supply Co. Ltd.
20 Lorne St. South Puh. OS. 4-1983 Sudbury

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

166 EEKK. FARMI, JONKA PINTA-alasta 10 eekk. viljeltyä, hyvässä kunnossa oleva 4:n huonen asuinrakennus, täysi kellari alla, sähkö, vesi sekä viemäri, sauna ym. ulkorakennuksia. Sijaitsee 30 m Sudburysta aivan postitien varrella. Myydään halvalla. Lähemmin: Aug. Ojala, R.R. 3, Sudbury. Puh. OX 4-5104.

(23—25)

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0707
164 Elgin St. S., Sudbury

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

SUOMALAINEN KAMPAAJA
Elma Mäkinen
on uuden kampaamon
EMBASSY
Hair Styling Salon
palveluksessa
Puhelin OS. 4-5201
Plaza 69 ostokeskuksessa
Lockerbyn alueella

(23—25)

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Naistenkerhon kokous Finnish-haalilla tiistaina, maaliskuun 28 pnä kello 7,30 illalla.

Finnish-haalin kirjasto avoinna joka keskiviikko kello 7—8 ip.

Sävel-kuoron kevätkonsertti Finnish-haalilla ensi sunnuntaina kello 7.30 illalla.

Suurjuhlien mainostuskomitean kokous tänä (perjantai) iltana kello 7.00 Finnish-haalilla.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Arthur Lavia Wahnapitaesta ja Wili Pankka Sudburysta ovat kumpaisetkin lahjoittaneet $2.00 Sudburyn Naistenkerhon sairashuoltokomitealle.

Sairashuoltokomitea lausuu mitä kohteliaimmat kiitokset lahjoittajille.

TEUVO A. ELORANTA
LAKIMIES
DeDiana & Yankovich
LAKITOIMISTOSSA
Puh. OS. 4-4289. kot. OS. 4-7359
7 Cedar St. Sudbury, Ontario

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

LISÄÄ SUDBURYN JA YMPÄRISTÖN UUTISIA SIVULLA 7

Sävel-kuoron 16. kevätkonsertti sunnuntaina Finnish-haalilla

Siis ensi sunnuntaina on Finnish-haalilla toimintakauden merkkitapaus kun Sävel-kuoro pitää 16. kevätkonserttinsa.

Ei tarvitse kuin vilkaista lehdessämme tiistaina julkaistua ilmoitusta tästä tilaisuudesta, niin siitä saa hyvän käsityksen konsertin ohjelman monipuolisuudesta.

Konsertti alkaa ensi sunnuntaina kello 7.30 illalla. Ravintolaliput maksavat $1.00 ja niitä on etukäteen saatavana Työn Puistosta, Vapaudesta, Finnish-haalilta ja kuoron jäseniltä.

Siis joukolla Sävel-kuoron suur konserttiin sunnuntaina.

Yleisöä varoitettu vääristä kymmenen dollarin seteleistä

Kuninkaallinen ratsupoliisi varoitti keskiviikkona liikemiehiä ja yleisöä vääristä $10 seteleistä, joita mahdollisesti yritetään laskea liikkeelle Sudburyssa ja ympäristöllä tulevaisuudessa.

Viimeksi liikkeelle lasketuissa väärissä $10 seteleissä oli sarjanumero F-D 2168744 Etusivun numero on 12 ilman takasivun numeroa.

Jos kuka hyvänsä huomaa tällaisen setelin, niin kehoitetaan tiedoittamaan siitä Sudburyn kauppakamarille taikka poliiseille.

Sanomalehtibingo onnistui hyvin

Torstai-iltana oli Finnish-haalilla Vapauden asiamiesten ja sanomalehtikomitean järjestämä bingo, joka onnistui erinomaisesti. Puhdas tulo oli $98.01.

Bingotilaisuuden järjestäjät kiittävät kaikkia niitä henkilöitä, jotka antoivat kannatuksensa tälle bingolle. Erikoisesti kiitämme kaikkia niitä, jotka toivat ja lahjoittivat bingovoittoja niin runsaasti. Kiitos Ida Koivulalle huomattavasta bingovoittojen lahjoituksesta.

Vapauden asiamiehet ja sanomalehtikomitea.

Victor Saari kuoli äkkiä torstaina; hautaus lauant.

Sudburyn seudulla kauan asunut ja hyvin tunnettu kansalaisemme Victor Charles Saari kuoli yht'äkkiä eilen, torstaina, kello neljän aikaan iltapäivällä, todennäköisesti sydänkohtauksen vuoksi. Hän oli kuollessaan 76:lla ikävuodellaan. Suremaan jäi lähinnä 3 tyttöä. Ina Saari ja mrs. Impi Poutanen perheineen Sudburyssa, ja mrs. Helen Bishop, Gatineau Pointissa, Quebecissa sekä kaksi poikaa, William ja Arvo Saari perheineen. William asui edesmenneen Saaren kanssa kotona, Arvo Port Creditissä. Saaren rakastettu vaimo, Kristiina (os. Lehtikangas) kuoli täällä Sudburyssa joitakin vuosia sitten.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch St. Hautajaiset pidetään mainitussa hautaustoimistossa lauantaina, maaliskuun 25 pnä kello 4.30 ip. ja sieltä vainaja siirretään Park Lawn hautausmaan talvisuojaan.

Vic Saari, joka oli perheineen aikaisemmin farmarina Bruce Minesilla, Ont., oli hiljaisen ja ystävällisen luonteensa vuoksi erittäin pidetty henkilö kansalaistemme keskuudessa. Hän asui Lockerbyssa, Työn Puistoa vastapäätä ja teki rakennustöitä vielä muutama vuosi sitten. Hän oli CSJ:n ansioitunut jäsen toimien pitkän aikaa mm. Vapauden ja Liekin asiamiehenä.

Saari sai sydänvian parisen vuotta sitten, mutta on kuitenkin ollut jatkuvasti jalkeilla. Ollessaan torstai-iltapäivällä Lockerbyssa Koski Bros. sekatavarakaupassa asioitaan suorittamassa tov. Saari näytti saaneen sydänkohtauksen. Saari vietiin kiireellisesti sairas-autolla sairaalaan, mutta siitä ei ollut enää apua.

KUOLLUT

Victor Charles Saari

kuoli äkkiä Sudburyssa torstaina, maaliskuun 23 pnä 1961, 76 ikävuodellaan.

Vainaja oli edesmenneen Kristiina Saaren (o.s. Lehtikangas) rakas puoliso. Lähinnä suremaan jäivät kaksi poikaa, William Sudburyssa ja Arvo Port Creditissa, kolme tytärtä, Ina ja mrs. Armas Poutanen (Impi) Sudburyssa sekä mrs. Jack Bishop (Helen) Gatineau Pointissa, Quebecissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina kello 4.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

NYT POHJOIS-ONTARIOSSA!
Suomalaisen elokuvan kiistaton menestys, värisensaatio:

AGASCOPE värielokuva
JUHA

NIPIGON, Elk's Haalilla torstaina, maaliskuun 30 p. klo 8.00.
TYYN TEMPPELISSÄ, pitkänäperjantaina klo 7.00 ja 9.00 ill.
POHJOLAN HAALILLA, lauantaina huhtikuun 1 p. klo 8.00 ill.
NOLALUN HAALILLA, sunnuntaina huhtikuun 2 p. klo 8.00 ill.
GERALDTON, Parish Haalilla maanantaina 3 p. klo 8.00 ill.
HEARST, Waverley Hotel tiistaina huhtik. 4 p. klo 8.00 ill.
COCHRANE, Orange Hall keskiviikkona 5 p. klo 8.00 ill.
TIMMINS, Harmony Haalilla torstaina 6 p. klo 8.00 ill.
S. PORCUPINE, Finnish Haalilla perjantaina 7 p. klo 8.00 ill.
KIRKLAND LAKE, Ukr. Hall, 54 McCamus Ave. lauant. 8 p. klo 8.00.
Aikuiset $1 — lapset 25c — Canadian Finnish Movies —

(25—28—1)

North End Bakery
Inga ja Ilmari Tolmunen
Suosittuja leipomotuotteita
Puh. OS. 5-6811
395 Melvin Ave. Sudbury

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN

JUHANNUS LENTOMATKA SAS "JET" KONE KESÄK. 18, 1961
Matkanjohtajat Pastori T. Häkkinen ja Mr. Eric Carlson
HELSINKIIN SUDBURYSTA $698.20 — TORONTOSTA $663.20 — PORT ARTHURISTA $718.20
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja — Passeja — Viisumeja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
Vähittäismaksuja järjestetään lentomatkoja varten. Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.

CARLSON TRAVEL BUREAU
17 McGolrick Block,
Port Arthur, Ont.
Puhelin 5-6615

O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Matkailutoimisto
697 Bay St., Toronto, Ont.
Puhelin EM 6-9488

RITARI AGENCIES LTD.
Matkailutoimisto
7 Cedar St., Sudbury, Ont
Puhelin OS. 5-5685

TILATKAA VAPAUS!

Leinala's Bakery
ELLI JA ARVI LEINALA
MAMMIA NYT SAATAVANA
373 Antwerp Ave. Puh. OS. 5-6345 Sudbury

NYT on uusi
OMEGA
Century

$85.00

Kello, johon maailma on luottanut luottamaan v. 1848 lähtien.

Tässä on nyt parhain kaikista kellotarjouksista. Pölytiivis, iskuja kestävä ja katkeamattomalla vetoviterillä varustettu "Century" on luokiteltu tarkaksi suurissa lämpötilan ja asentojen vaihdoksissa. Tässä on todella kello, jonka voitte pitää tai antaa lahjana kaikella luottamuksella. Jokaisessa Omega-kellossa on maailmanlaajuinen takaus, joka on voimassa 130 maassa. Käykää katsomassa "Century"-mallia nyt ja samalla muita hienoja OMEGA miesten ja naisten kellomalleja.

J. E. BLAIS JEWELLERS LTD.
73 ELM ST. E. SUDBURY

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin OS 4-4167
PENTTI PENTTILA Kotiin OS 4-4838
Konttori OS 5-6427
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury, Ontario

PLAZA 69 SUURAVAJAISET

POHJOIS-ONTARION UUSIN ULTRA-NYKYAIKAINEN OSTOKESKUS

Avataan ENSI TIISTAINA . . . ollakseen tah issa Sudburyn rakettimaisen kasvun kahssa rakennettiin tämä sensaatiomainen uusi "Plaza 69" OSTOKESKUS Regent kadun eteläpäähän, Paris kadun kulmaan . . . yleisimmin tunnettu neljän tien haaran alueeksi. Ei tarvitse odottaa kuin muutaman päivän saadaksenne käyttää hyväksenne tätä isoa yhden pysäkkeen keskustaa . . . monta kauppaa yhden katon alla, nyt valmiina tekemään markkinoimisenne helpoksi. Ei tarvitse huolehtia autostanne . . . on eekkerittäin sileää asfalti-päällystäistä parkkaustilaa. Josko teette ostoksia itsellenne, perheellenne tai kodillenne voitte olla varmoja laadusta, valikoimasta ja taloudellisuudesta . . . siis tulkaa aikaisin kun kaikki ovet avautuvat. Kaikki kaupat ilmanvaihtolaitteilla varustetut ja voitte kävellä kaupasta toiseen yksimittaisen marquee-katon suojassa kaikessa mukavuudessa, kaikilla ilmoilla.

TIISTAINA, MAALISK. 28 P., 9 ap. - 9 ill.

PARIS JA REGENT KATUJEN KULMASSA

MAANTIEN 69 ETELÄÄN NELJÄN TIEN HAARASSA

Koko perheen ostoreisujen mukavuudeksi!

ARVOKKAITA
VOITTOJA
JOKAISELLE
arvonnassamme joka on
VAPAA!
EI TARVITSE MITÄÄN OSTAA
Sulkeudumme suomalaisten suosioon!

EEKKERITTÄIN
VAPAATA PARKKAUS-TILAA
kun pysähdytte ostamaan näiltä monilta ystävällisiltä Plaza 69 kauppiailta

AVAJAISJUHLAN KOHOKOHTANA . . .
King Ganam
JA HÄNEN YHTYE
esiintyvät vakituisesti "Country Hoedown" TV-ohjelmassa
voitte nähdä ja kuulla KOKO TIISTAI PÄIVÄN SUURAVAJAISTEN YHTEYDESSÄ

AVAJAISTARJOUS

SOMAT KEVÄTVAATTEET
KOKO PERHEELLE

Tämä sisältää miehen, vaimon, pikkulapset ja teen-ikäiset koulua käyvät lapset . . . jokainen perheen jäsen saa somat pääsiäisvaatteet, toisin sanoen kevätvaatteet. Saatte ILMAISEKSI osallistumislomakkeet, jotka voitte täyttää ja pudottaa laatikkoon, joita on joka puolella ostokeskustaa.

ARVONTA TAPAHTUU HUHTIKUUN 8 PNÄ 1961

DOMINION STORES LIMITED
CECUTTI'S BAKERY LIMITED
TORONTO-DOMINION BANK

PLAZA DRUGS AND JEWELLERY
JERRY'S RESTAURANT
QUICK-CLEAN COIN WASH

EMBASSY HAIR STYLING SALON
HYLAND FURNITURE STORES LIMITED
WASSER'S DEPARTMENT STORE

EMBASSY BARBER SHOP
HARCHE AND WOODWARD PIANOS
MUITA KAUPPOJA AVATAAN PIAKKOIN